

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ

Кафедра економічної теорії та права

ПРАВознавство

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
для підготовки до модульного
та залікового контролю

Харків - 2015

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри економічної теорії та права 28 листопада 2014 р., протокол № 4.

Рекомендуються для студентів усіх спеціальностей і усіх форм навчання.

Укладачі:

викл. В.Л. Соколкін,
старш. викл. В.О. Булига,
асист. Ю.Ю. Чуприна

Рецензент

д-р юр. наук В.В. Шендрик

ПРАВознавство
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для підготовки до модульного
та залікового контролю

Відповідальний за випуск Соколкін В.Л.

Редактор Решетилова В.В.

Підписано до друку 16.02.15 р.
Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.
Умовн.-друк.арк. 4,0. Тираж 100. Замовлення №
Видавець та виготовлювач Українська державна академія залізничного
транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейсбаха, 7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2874 від 12.06.2007 р.

ЗМІСТ

1 Перелік тем.....	4
2 Запитання, що виносяться на перший модульний контроль.....	5
3 Запитання, що виносяться на другий модульний контроль.....	9
4 Запитання для підготовки до заліку з навчальної дисципліни «Правознавство».....	13
5 Тести до тем.....	16
Список літератури.....	123

1 Перелік тем

Змістовий модуль 1. Основні теорії держави і права

Основні поняття теорії держави.

Основні поняття теорії права.

Змістовий модуль 2. Основи конституційного права України

Основні засади конституційного ладу в Україні.

Органи державної влади та місцевого самоврядування України.

Конституційні засади організації судових та правоохоронних органів України.

Змістовий модуль 3. Основні галузі права України

Основи цивільного права України.

Основи трудового права України.

Основи земельного та екологічного права України.

Основи адміністративного права України.

Основи кримінального права України.

Основи сімейного права України.

Основи фінансового права України.

Основи господарського права України.

2 Запитання, що виносяться на перший модульний контроль

Перший змістовий модуль

- 1 Об'єкт правопорушення.
- 2 Об'єктивна сторона правопорушення.
- 3 Суб'єкт правопорушення.
- 4 Суб'єктивна сторона правопорушення.
- 5 Поняття та види юридичної відповідальності.
- 6 Кримінальна відповідальність.
- 7 Адміністративна відповідальність.
- 8 Цивільна відповідальність.
- 9 Дисциплінарна відповідальність.
- 10 Матеріальна відповідальність.
- 11 Цілі юридичної відповідальності.
- 12 Ознаки юридичної відповідальності.
- 13 Підстави для притягнення до юридичної відповідальності.

Другий змістовий модуль

- 14 Джерела конституційного права України.
- 15 Поняття та ознаки Конституції України.
- 16 Поняття конституційного ладу України.
- 17 Основні принципи конституційного ладу України.
- 18 Державний устрій України.
- 19 Територіальний устрій України.
- 20 Характеристика державних символів України.
- 21 Поняття «людина», «особа», «громадянин».
- 22 Поняття громадянства. Система органів, що вирішують питання щодо громадянства України.
- 23 Основні елементи конституційно-правового статусу громадян України.
- 24 Принципи громадянства України.
- 25 Документи, які підтверджують громадянство України.
- 26 Порядок набуття громадянства України.
- 27 Умови вступу до громадянства України.
- 28 Порядок припинення громадянства України.

- 29 Правовий статус іноземців в Україні.
- 30 Основні принципи конституційно-правового інституту прав і свобод людини.
- 31 Основні конституційні права і свободи людини і громадянина в Україні.
- 32 Громадянські (особисті) права і свободи людини і громадянина в Україні.
- 33 Політичні права і свободи людини і громадянина в Україні.
- 34 Економічні права людини і громадянина в Україні.
- 35 Соціальні права і свободи людини і громадянина в Україні.
- 36 Культурні права і свободи людини і громадянина в Україні.
- 37 Конституційні обов'язки людини і громадянина в Україні.
- 38 Конституційні гарантії прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- 39 Економічні гарантії прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- 40 Політичні гарантії прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- 41 Ідеологічні гарантії прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- 42 Юридичні гарантії прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- 43 Поняття, ознаки та функції державної влади в Україні.
- 44 Конституційний принцип поділу державної влади в Україні.
- 45 Конституційні принципи організації та діяльності державної влади в Україні.
- 46 Характеристика виборчої системи України.
- 47 Характеристика принципів виборчого права в Україні.
- 48 Виборчий процес в Україні (на прикладі виборів до Верховної Ради України).
- 49 Поняття, види та соціальне призначення референдуму.
- 50 Парламент України: поняття та правовий статус.
- 51 Основні функції Верховної Ради України.

- 52 Повноваження Верховної Ради України.
- 53 Органи та посадові особи Верховної Ради України.
- 54 Правовий статус народного депутата України.
- 55 Поняття та стадії законодавчого процесу.
- 56 Компетенція та нормативно-правові акти Верховної Ради України.
- 57 Інститут глави держави.
- 58 Основні повноваження Президента України.
- 59 Компетенція та нормативно-правові акти Президента України.
- 60 Порядок обрання Президента України та строк його повноважень.
- 61 Усунення Президента України з поста в порядку імпічменту.
- 62 Порядок заміщення посади Президента України.
- 63 Поняття та система виконавчої влади України.
- 64 Склад та порядок формування Кабінету Міністрів України.
- 65 Функції та повноваження Кабінету Міністрів України.
- 66 Характеристика центральних органів виконавчої влади.
- 67 Правовий статус місцевих органів виконавчої влади.
- 68 Поняття та принципи місцевого самоврядування в Україні.
- 69 Характеристика системи місцевого самоврядування в Україні.
- 70 Порядок формування та організація роботи органів місцевого самоврядування в Україні.
- 71 Матеріально-фінансова база місцевого самоврядування в Україні.
- 72 Органи самоорганізації населення.
- 73 Характеристика судової влади в Україні.
- 74 Поняття та основні ознаки правосуддя.
- 75 Принципи здійснення правосуддя.
- 76 Характеристика судової системи України.
- 77 Характеристика системи судів загальної юрисдикції.
- 78 Місцеві суди.
- 79 Апеляційні суди.
- 80 Вищі спеціалізовані суди.

- 81 Верховний Суд України.
- 82 Правовий статус суддів в Україні.
- 83 Конституційні вимоги до суддів. Порядок призначення судді на посаду.
- 84 Правові гарантії незалежності суддів в Україні.
- 85 Склад та порядок формування Конституційного Суду України.
- 86 Вимоги до судді Конституційного Суду України.
- 87 Повноваження Конституційного Суду України.
- 88 Форми звернення до Конституційного Суду України.
- 89 Поняття та суб'єкти права на конституційне подання до Конституційного Суду України.
- 90 Поняття та суб'єкти права на конституційне звернення до Конституційного Суду України.
- 91 Поняття та система правоохоронних органів України.
- 92 Поняття та система органів прокуратури України.
- 93 Функції прокуратури України.
- 94 Правові акти прокурора (протест, припис, подання, постанова).
- 95 Поняття та система органів внутрішніх справ України.
- 96 Структура органів внутрішніх справ України.
- 97 Поняття та основні завдання міліції України.
- 98 Основні структурні підрозділи міліції України.
- 99 Принципи діяльності міліції України.
- 100 Порядок призначення та компетенція Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
- 101 Характеристика системи органів юстиції України.
- 102 Основні напрямки діяльності органів юстиції України.
- 103 Поняття та принципи діяльності нотаріату України.
- 104 Характеристика системи нотаріальних органів України.
- 105 Характеристика основних нотаріальних дій державних нотаріальних контор України.
- 106 Поняття та основні види діяльності адвокатури України.
- 107 Вимоги до кандидатури щодо зайняття адвокатською діяльністю.
- 108 Характеристика правових гарантій адвокатської діяльності в Україні.
- 109 Порядок припинення адвокатської діяльності в Україні.

3 Запитання, що виносяться на другий модульний контроль

Третій змістовий модуль

- 1 Поняття та предмет цивільного права України.
- 2 Джерела цивільного права.
- 3 Принципи цивільного права.
- 4 Функції цивільного права.
- 5 Загальна характеристика Цивільного кодексу України.
- 6 Поняття та елементи цивільно-правових відносин.
- 7 Майнові та особисті немайнові відносини.
- 8 Суб'єкти цивільно-правових відносин.
- 9 Цивільна правосуб'єктність.
- 10 Види цивільної дієздатності фізичної особи.
- 11 Часткова цивільна дієздатність.
- 12 Неповна цивільна дієздатність.
- 13 Повна цивільна дієздатність.
- 14 Обмежена цивільна дієздатність.
- 15 Недієздатність фізичної особи.
- 16 Поняття та ознаки юридичної особи.
- 17 Цивільна правосуб'єктність юридичної особи.
- 18 Об'єкти цивільно-правових відносин.
- 19 Поняття права власності в Україні.
- 20 Форми власності в Україні.
- 21 Суб'єкти права власності в Україні.
- 22 Захист права власності в Україні.
- 23 Поняття та система зобов'язального права.
- 24 Характеристика суб'єкта, об'єкта і змісту зобов'язань.
- 25 Підстави виникнення та припинення зобов'язань.
- 26 Поняття та предмет цивільно-правового договору.
- 27 Види договорів.
- 28 Форми договорів.
- 29 Цивільно-правова відповідальність.
- 30 Види цивільно-правової відповідальності.
- 31 Поняття спадкового права.
- 32 Характеристика суб'єктів спадкових правовідносин.
- 33 Характеристика спадкодавця.
- 34 Характеристика спадкоємця.
- 35 Поняття спадщини. Час і місце відкриття спадщини.

- 36 Спадкування за законом.
- 37 Характеристика черг спадкоємців.
- 38 Спадкування за заповітом.
- 39 Характеристика заповіту подружжя та секретного заповіту.
- 40 Поняття та предмет сімейного права України.
- 41 Принципи сімейного права України.
- 42 Загальна характеристика Сімейного кодексу України.
- 43 Поняття та ознаки сім'ї.
- 44 Поняття та умови укладення шлюбу.
- 45 Юридичні перешкоди щодо укладення шлюбу.
- 46 Характеристика змісту і форми шлюбного договору.
- 47 Поняття та підстави припинення шлюбу.
- 48 Порядок розірвання шлюбу.
- 49 Особисті немайнові права та обов'язки подружжя.
- 50 Майнові права та обов'язки подружжя.
- 51 Право власності подружжя.
- 52 Особиста приватна власність дружини, чоловіка.
- 53 Спільна сумісна власність подружжя.
- 54 Права і обов'язки батьків.
- 55 Права і обов'язки дітей.
- 56 Права і обов'язки батьків і дітей щодо матеріального утримання (аліменти).
- 57 Поняття та підстави щодо позбавлення батьківських прав.
- 58 Порядок позбавлення батьківських прав.
- 59 Правові форми захисту дітей.
- 60 Порядок встановлення та припинення опіки над дитиною.
- 61 Вимоги до опікуна дитини.
- 62 Порядок встановлення та припинення піклування над дитиною.
- 63 Вимоги до піклувальника дитини.
- 64 Поняття та умови патронату над дитиною.
- 65 Вимоги до патронатного вихователя.
- 66 Поняття та предмет трудового права України.
- 67 Поняття та структура трудових правовідносин.
- 68 Джерела трудового права України.

69 Загальна характеристика Кодексу законів про працю України.

70 Характеристика колективного договору.

71 Поняття та види колективної угоди.

72 Порядок прийняття колективного договору. Контроль за його виконанням.

73 Поняття та сторони трудового договору.

74 Зміст трудового договору.

75 Види трудових договорів.

76 Форми трудових договорів.

77 Документи, які необхідні для укладення трудового договору.

78 Вимоги щодо ведення трудових книжок працівників.

79 Поняття та порядок укладення контракту.

80 Зміст контракту.

81 Підстави для припинення трудового договору.

82 Розірвання трудового договору з ініціативи працівника.

83 Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.

84 Припинення трудового договору з ініціативи третіх осіб.

85 Поняття та види робочого часу.

86 Нормальний робочий час.

87 Скорочений робочий час.

88 Неповний робочий час.

89 Ненормований робочий час.

90 Надурочний робочий час.

91 Нічний робочий час.

92 Поняття та види часу відпочинку.

93 Перерви в робочому дні.

94 Щоденний (міжзмінний) відпочинок.

95 Щотижневий безперервний відпочинок.

96 Святкові і неробочі дні.

97 Види відпусток.

98 Щорічні відпустки.

99 Додаткові відпустки у зв'язку з навчанням.

100 Творчі відпустки.

101 Соціальні відпустки.

102 Відпустки без збереження заробітної плати.

- 103 Особливі умови праці жінок.
- 104 Особливі умови праці молоді.
- 105 Поняття та характеристика трудової дисципліни.
- 106 Правові методи впливу на працівника.
- 107 Поняття дисциплінарного проступку.
- 108 Поняття та види дисциплінарних стягнень.
- 109 Порядок застосування дисциплінарних стягнень.
- 110 Поняття та види матеріальної відповідальності сторін трудових правовідносин.
- 111 Обмежена матеріальна відповідальність працівника.
- 112 Повна матеріальна відповідальність працівника.
- 113 Поняття і порядок розгляду індивідуальних трудових спорів.
- 114 Комісія з трудових спорів.
- 115 Порядок розгляду колективних трудових спорів (конфліктів).
- 116 Поняття та предмет адміністративного права України.
- 117 Джерела адміністративного права України.
- 118 Загальна характеристика Кодексу України про адміністративні правопорушення.
- 119 Поняття та види державного управління.
- 120 Поняття державної служби та державного службовця.
- 121 Поняття та структура адміністративно-правової норми.
- 122 Поняття та структура адміністративних правовідносин.
- 123 Суб'єкти адміністративних правовідносин.
- 124 Поняття адміністративного правопорушення (проступку).
- 125 Ознаки адміністративного правопорушення.
- 126 Відмінність адміністративного проступку від злочину.
- 127 Відмінність адміністративного проступку від дисциплінарного проступку.
- 128 Характеристика адміністративної відповідальності.
- 129 Поняття та види адміністративних стягнень.
- 130 Порядок розгляду справи про адміністративні правопорушення.
- 131 Поняття та предмет кримінального права України.
- 132 Завдання та функції кримінального права України.
- 133 Принципи кримінального права України.

134 Загальна характеристика Кримінального кодексу України.

135 Поняття та ознаки злочину.

136 Поняття та структура складу злочину.

137 Об'єкт злочину.

138 Об'єктивна сторона злочину.

139 Суб'єкт злочину.

140 Суб'єктивна сторона злочину.

141 Підстави кримінальної відповідальності.

142 Підстави звільнення від кримінальної відповідальності.

143 Поняття та види кримінальних покарань.

144 Основні покарання.

145 Додаткові покарання.

146 Звільнення від покарання та від відбування покарання.

147 Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

148 Підстави застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх.

4 Запитання для підготовки до заліку з навчальної дисципліни «Правознавство»

1 Поняття та види соціальних норм. Право в системі соціальних норм.

2 Поняття та ознаки права.

3 Поняття та основні форми (джерела) права.

4 Види нормативно-правових актів.

5 Поняття та елементи системи права.

6 Поняття та структура системи законодавства. Основні форми систематизації законодавства.

7 Поняття та структура норми права.

8 Поняття та структура правових відносин.

9 Правоздатність і дієздатність фізичної та юридичної особи.

10 Поняття та види юридичних фактів.

11 Поняття та види правосвідомості, правової культури.

12 Поняття та види правомірної поведінки.

13 Поняття та ознаки правопорушення.

- 14 Поняття та елементи складу правопорушення.
- 15 Поняття та види юридичної відповідальності.
- 16 Загальна характеристика Конституції України.
- 17 Поняття та основні принципи конституційного ладу України.
- 18 Державна символіка України.
- 19 Порядок набуття та припинення громадянства України.
- 20 Основні конституційні права і свободи людини і громадянина в Україні.
- 21 Поняття, ознаки та функції державної влади в Україні.
- 22 Правовий статус та повноваження Верховної Ради України.
- 23 Правовий статус та повноваження Президента України.
- 24 Поняття та система виконавчої влади України.
- 25 Органи місцевого самоврядування в Україні.
- 26 Судова влада в Україні. Поняття, ознаки та принципи здійснення правосуддя.
- 27 Характеристика системи судів загальної юрисдикції.
- 28 Правовий статус суддів в Україні. Конституційні вимоги до суддів та порядок їх призначення на посаду.
- 29 Повноваження, склад та порядок формування Конституційного Суду України.
- 30 Форми та суб'єкти права на звернення до Конституційного Суду України.
- 31 Поняття та система правоохоронних органів України.
- 32 Поняття, система та функції прокуратури України.
- 33 Поняття, система та основні завдання органів внутрішніх справ України.
- 34 Характеристика системи органів юстиції України. Нотаріат.
- 35 Поняття та основні види діяльності адвокатури України.
- 36 Джерела цивільного права. Загальна характеристика Цивільного кодексу України.
- 37 Поняття та елементи цивільно-правових відносин.
- 38 Види цивільної дієздатності фізичної особи.
- 39 Поняття та ознаки юридичної особи.
- 40 Форми та суб'єкти права власності в Україні.
- 41 Поняття, види та форми цивільно-правових договорів.

42 Характеристика суб'єктів спадкових правовідносин. Спадщина.

43 Поняття та ознаки сім'ї. Умови складання та підстави припинення шлюбу.

44 Особисті немайнові та майнові права і обов'язки подружжя, батьків і дітей.

45 Позбавлення батьківських прав. Опіка. Піклування. Патронат.

46 Джерела трудового права. Загальна характеристика Кодексу законів про працю України.

47 Характеристика колективного договору. Поняття та види колективної угоди.

48 Поняття, сторони, зміст, види та форми трудових договорів.

49 Припинення трудового договору.

50 Поняття та види робочого часу, часу відпочинку.

51 Особливі умови праці жінок та молоді.

52 Характеристика трудової дисципліни. Види дисциплінарних стягнень.

53 Порядок розгляду індивідуальних та колективних трудових спорів.

54 Джерела адміністративного права. Загальна характеристика Кодексу України про адміністративні правопорушення.

55 Поняття та ознаки адміністративного правопорушення.

56 Адміністративна відповідальність. Поняття та види адміністративних стягнень.

57 Поняття, завдання та принципи кримінального права України. Загальна характеристика Кримінального кодексу України.

58 Поняття та ознаки злочину. Структура складу злочину.

59 Підстави кримінальної відповідальності. Поняття та види кримінальних покарань.

60 Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

5 Тести до тем

ТЕСТИ ДО ТЕМИ 1

1 Які з перелічених наук не є галузевими юридичними науками?

- а) міжнародне право;
- б) криміналістика;
- в) конституційне право;
- г) цивільне право;
- д) фінансове право.

2 До якого поняття належить визначення «сукупність тісно взаємопов'язаних рис держави, які відповідають певній соціальній структурі суспільства, котра, у свою чергу, зумовлена економічним базисом суспільства»?

- а) апарат держави;
- б) форма держави;
- в) функція держави;
- г) тип держави;
- д) суверенітет.

3 Якій формі правління властиві такі риси: відповідальність уряду перед парламентом, формування уряду на парламентській основі з числа лідерів партій, які отримали більшість голосів у парламенті, обрання голови держави парламентом або спеціальною колегією, яку створює парламент?

- а) конституційна монархія;
- б) президентська республіка;
- в) парламентська республіка;
- г) дуалістична монархія;
- д) варіанти б) і в).

4 До якого поняття належить таке визначення: «Установа, ланка державного апарату, яка бере участь у здійсненні функцій держави і наділена для цього державно-владною компетенцією»?

- а) механізм держави;
- б) політична організація;
- в) орган держави;

- г) політична партія;
- д) профспілка.

5 Система способів і засобів організації і здійснення державної влади - це:

- а) державне правління;
- б) державний устрій;
- в) форма держави;
- г) державний режим;
- д) політична система.

6 Які ознаки притаманні суспільній владі в первісному суспільстві?

- а) верховною владою володіє загальне зібрання (рада) всіх дорослих членів роду;
- б) влада заснована на авторитеті;
- в) повсякденне управління здійснює старший член роду, який вибирається на зібранні всіма членами роду;
- г) відсутній відокремлений від суспільства апарат примусу;
- д) всі перелічені.

7 Яка функція повинна стати головною в правовій державі?

- а) екологічна;
- б) господарська;
- в) функція охорони інтересів людини, захисту її прав;
- г) функція оборони країни;
- д) культурна.

8 Які з перелічених організацій є частиною політичної системи ?

- а) клуб любителів природи;
- б) установи Міністерства охорони здоров'я;
- в) політичні партії;
- г) навчальні заклади;
- д) варіанти б) і г).

9 Доберіть належне поняття до наведеного визначення :«Єдина держава, яка поділяється на адміністративно-територіальні одиниці, що не мають політичної самостійності (суверенітету)».

- а) республіка;
- б) конфедерація;

- в) унітарна держава;
- г) імперія;
- д) федеративна держава.

10 У відповідях під якими номерами названі ознаки демократичного режиму:

- а) виборність вищих органів влади;
- б) контроль над засобами масової інформації;
- в) гарантованість правового статусу особи;
- г) відсутність політичного плюралізму;
- д) глава держави здійснює владу одноособово та безстроково

11 Як називається властивість держави, що відбивається у верховенстві державної влади в країні та її незалежності від зовнішніх суб'єктів?

- а) правосуб'єктність;
- б) державний суверенітет;
- в) правоздатність;
- г) народний суверенітет;
- д) законність.

12 Як називається форма правління, за якої голова держави займає пост як спадкоємець і його влада вважається непохідною від будь-якої іншої влади, органу або виборців?

- а) демократія;
- б) монархія;
- в) тиранія;
- г) республіка;
- д) імперія.

13 Що є центральним елементом політичної системи?

- а) профспілки;
- б) держава;
- в) політичні партії;
- г) людина;
- д) громадянин.

14 Про яку функцію держави йдеться у наведеному визначенні: «Виявлення та облік прибутків виробників, частина яких направляється в державний бюджет, для задоволення соціальних і загальнодержавних потреб?»

- а) економічна;
- б) соціальна;
- в) фінансового контролю;
- г) культурна;
- д) варіанти а) і б).

15 До якого поняття слід віднести визначення: «Організація політичної влади панівної частини населення»?

- а) демократія;
- б) держава;
- в) політична система суспільства;
- г) народний суверенітет;
- д) теорія розподілу влади.

16 Яким терміном позначається історично визначений тип суспільства, що засновується на певному способі виробництва?

- а) держава;
- б) політична система суспільства;
- в) суспільно-економічна формація;
- г) первісне суспільство;
- д) рабовласницьке суспільство.

17 Яке поняття відбивається у такому визначенні: «Структура вищих органів державної влади, порядок їх формування та розподіл компетенції між ними»?

- а) форма правління;
- б) форма державного устрою;
- в) форма державного режиму;
- г) теорія розподілу влади;
- д) форма державного управління.

18 Які з перелічених держав є федеративними?

- а) Англія, Франція;
- б) Австрія, Канада;
- в) Індія, США;
- г) Україна, Молдова;
- д) Болгарія, Японія.

19 Яким терміном позначається форма сумісної життєдіяльності людей, що склалася історично, структуру якої становлять соціальні суб'єкти, соціальна діяльність та соціальні відносини ?

- а) громада;
- б) суспільство;
- в) держава;
- г) народ;
- д) народність.

20 Що виступає критерієм формаційної типології держави?

- а) виробничі відносини;
- б) суспільно-економічна формація;
- в) локальна цивілізація;
- г) національна належність;
- д) форма державного устрою.

21 Які з перелічених функцій належать до внутрішніх функцій держави в сучасних умовах?

- а) економічна, соціальна, екологічна;
- б) захист прав людини;
- в) забезпечення законності і правопорядку;
- г) оподаткування і фінансовий контроль;
- д) всі перелічені.

22 Підберіть належне поняття до наведеного визначення: «Єдина держава, яка поділяється на адміністративно-територіальні одиниці, що не мають політичної самостійності (суверенітету)».

- а) федерація;
- б) конфедерація;
- в) унітарна держава;
- г) монархія;
- д) автономія.

23 Як називається форма правління, за якої глава держави є виборним та замінюваним, його влада є похідною від представницького органу та виборців?

- а) демократія;
- б) республіка;
- в) деспотія;
- г) конституційна монархія;
- д) федерація.

24 Якою за формою правління є держава Україна?

- а) парламентська республіка;
- б) президентська республіка;
- в) президентсько-парламентська (змішана) республіка;
- г) парламентсько-президентська республіка.

25 Який орган здійснює нагляд за діяльністю судів загальної юрисдикції?

- а) Верховний Суд України;
- б) Конституційний Суд України;
- в) Вищий господарський суд України;
- г) Прокуратура України;
- д) Міністерство внутрішніх справ України.

26 Який орган володіє правом видання нормативно-правових актів, що мають найвищу юридичну силу на території України?

- а) Уряд України;
- б) Верховна Рада України;
- в) Президент України;
- г) Прокуратура України;
- д) Пленум Верховного Суду України.

27 Назвіть найважливіші ознаки правової держави.

- а) верховенство права;
- б) реальність прав і свобод індивідів;
- в) організація і функціонування суверенної державної влади на підставі принципу розподілу влади;
- г) функціонування Конституційного Суду;
- д) всі перелічені.

28 Що є головним обов'язком Української держави щодо громадян?

- а) забезпечення економічної самостійності;
- б) забезпечення обороноздатності країни;
- в) утвердження і забезпечення прав і свобод людини;
- г) проведення конституційної реформи;
- д) забезпечення територіальної цілісності.

29 За політичним режимом Україна є:

- а) авторитарною державою;
- б) демократичною державою;
- в) тоталітарною державою;

- г) унітарною державою;
- д) парламентською державою.

30 За формою державного устрою Україна є державою:

- а) унітарною;
- б) федеративною;
- в) конфедеративною;
- г) демократичною;
- д) суверенною.

31 За формою правління Україна є:

- а) монархією;
- б) імперією;
- в) республікою;
- г) співдружністю;
- д) демократією.

32 Кому належить виключне право визначати та змінювати конституційний лад України?

- а) Президенту України;
- б) Верховній Раді України;
- в) народові України;
- г) Уряду України;
- д) українській нації.

33 Яким є правовий статус Президента України відповідно до чинної Конституції?

- а) глава держави і виконавчої влади;
- б) глава держави;
- в) глава виконавчої влади;
- г) глава законодавчої влади;
- д) глава українського народу.

34 Вищим органом виконавчої влади в Україні є:

- а) Президент України;
- б) Верховна Рада України;
- в) Кабінет Міністрів України;
- г) міністерства;
- д) Департамент виконання покарань.

35 До елементів політичної системи суспільства належать:

- а) корпорація;
- б) міліція;

- в) держава
- г) збройні сили;
- д) суди.

36 Якому із зазначених органів не належить право законодавчої ініціативи?

- а) Кабінету Міністрів України;
- б) Президенту України;
- в) Національному банку України;
- г) депутатам Верховної Ради України;
- д) усі перераховані суб'єкти мають право законодавчої ініціативи.

37 Політичний режим — це:

- а) принцип адміністративно-територіального розподілу;
- б) порядок утворення вищих органів держави;
- в) сукупність прийомів, способів, засобів здійснення державної влади;
- г) система організаційно-політичних і політико-правових відносин між органами влади і громадянами;
- д) порядок здійснення політичними партіями своїх програмних завдань.

38 Основними елементами форми держави є:

- а) форма правління, форма державного устрою, політичний режим;
- б) державні підприємства, установи та органи;
- в) парламент, уряд, суд;
- г) державний апарат, державний сектор економіки, матеріальні засоби забезпечення влади;
- д) правотворчість, правозастосування та правоохоронна діяльність.

39 Суб'єктом, який посідає особливе (центральне) місце в політичній системі, є:

- а) політичні партії;
- б) держава;
- в) профспілки;
- г) кооперативи;
- д) фізичні особи.

40 Унітарна держава — це різновид:

- а) форми правління;
- б) форми державного устрою;
- в) політичного режиму;
- г) президентської республіки;
- д) публічної влади.

41 Виникнення держави та права не є наслідком:

- а) поділу суспільства на соціальні групи;
- б) появи писаних правил;
- в) кількісного зростання людей;
- г) майнового розшарування людей;
- д) усе перераховане.

42 Для якого політичного режиму характерна ознака «необмеженість влади і свавілля правителя»?

- а) демократичний режим;
- б) авторитарний режим;
- в) тоталітарний режим;
- г) ліберальний режим;
- д) деспотичний режим.

43 Характерною ознакою правової держави є:

- а) наявність відособленої території;
- б) суверенітет;
- в) наявність апарату управління та примусу;
- г) взаємна відповідальність держави і особи;
- д) наявність законодавства.

44 Соціальна держава — це держава, яка забезпечує:

- а) верховенство права і закону;
- б) взаємну відповідальність держави і особи;
- в) здійснення державної влади на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу і судову;
- г) гідні умови існування кожній особі;
- д) належний стан законності та правопорядку в суспільстві.

45 Яка з перелічених посадових осіб є главою української держави?

- а) Голова Верховної Ради України;
- б) Прем'єр-міністр України;
- в) Перший віце-прем'єр-міністр України;
- г) Президент України;
- д) Секретар Ради національної безпеки і оборони України.

46 До системи органів державної влади України належать:

- а) міністерства;
- б) сільські ради;
- в) профспілки;
- г) політичні партії;
- д) громадські об'єднання.

47 Єдиним органом законодавчої влади в Україні є:

- а) Президент України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) Верховна Рада України;
- г) Конституційний Суд України;
- д) Всеукраїнський референдум.

48 Не належить до державних символів:

- а) державний герб;
- б) державний прапор;
- в) державний гімн;
- г) державні свята;
- д) усе перераховане є державними символами.

49 На які види можна поділити політичні партії залежно від їхнього представництва у вищих органах влади?

- а) революційні та реформаторські;
- б) національні та комуністичні;
- в) консервативні та ліберальні;
- г) правлячі та опозиційні;
- д) демократичні та недемократичні.

50 Який із наведених видів юридичної відповідальності за характером санкцій є найбільш суворим?

- а) Дисциплінарна відповідальність;
- б) адміністративна відповідальність;
- в) кримінальна відповідальність;
- г) суспільна відповідальність;
- д) цивільно-правова відповідальність

ТЕСТИ ДО ТЕМИ 2

1 Соціальними нормами, які встановилися першими, вчені визнають:

- а) норми моралі;
- б) звичаї;
- в) релігійні норми;
- г) прецеденти;
- д) норми права.

2 Назвіть елемент правової норми, в якому міститься правило поведінки, яке вона встановлює:

- а) презумпція;
- б) гіпотеза;
- в) диспозиція;
- г) санкція.

3 Назвіть органи, які мають право давати офіційне тлумачення правових норм:

- а) Конституційний Суд України;
- б) депутати Верховної Ради України;
- в) адвокатура України;
- г) органи внутрішніх справ України;
- д) Прокуратура України.

4 Підберіть поняття до визначення: «Загальне правило поведінки людей, яке є взірцем, еталоном, масштабом, котрим вони повинні керуватися».

- а) норма;
- б) індивідуальний припис;
- в) наказ;
- г) правовий прецедент;
- д) стандарт.

5 Яке поняття визначає така дефініція: «Суспільні відносини, учасники яких є носіями прав і обов'язків, що встановлені нормами права»?

- а) правопорушення;
- б) правовідносини;
- в) механізм правового регулювання;
- г) правопорядок;
- д) громадський порядок.

6 Які ознаки відрізняють право від соціальних норм первісного суспільства?

- а) загальнообов'язкова нормативність;
- б) інституціональність;
- в) забезпеченість державним примусом;
- г) формальна визначеність;
- д) усе перелічене.

7 Назвіть основні елементи механізму правового регулювання:

- а) правопорядок і законність;
- б) норми права, правові відносини, акти реалізації прав і обов'язків;
- в) форми правління та державного устрою;
- г) громадянство та реєстрація;
- д) конституційний лад та політико-правовий режим.

8 Які засоби впливу на поведінку людей закріплюються в нормах права?

- а) декларації, заклики;
- б) заборони, дозволи, позитивні зобов'язання;
- в) моральні сентенції, політичні програми;
- г) релігійні догми;
- д) корпоративні правила.

9 Як називається вступна частина нормативно-правового акту?

- а) гіпотеза;
- б) преамбула;
- в) анотація;
- г) епілог.

10 Які функції виконує право в ранньокласових суспільствах?

- а) регулятивну;
- б) ідеологічну;
- в) виховну;
- г) охоронну;
- д) усі перелічені.

11 Яка соціальна норма підтримується можливістю застосування державного примусу?

- а) звичай;
- б) норма права;
- в) релігійна норма;
- г) технічна норма;
- д) моральна норма.

12 Вкажіть різновид систематизації законодавства, за яким зведення нормативних матеріалів робиться за хронологічним, предметним та іншими критеріями:

- а) консолідація;
- б) кодифікація;
- в) інкорпорація;
- г) імплементація;
- д) варіанти б) і г).

13 Яким із названих суб'єктів належить право законодавчої ініціативи?

- а) депутати Верховної Ради України;
- б) Голова Уряду України;
- в) Міністр освіти України;
- г) Рада юстиції;
- д) Верховний Суд України.

14 Назвіть основні функції права:

- а) регулятивна;
- б) охоронна;
- в) виховна;
- г) ідеологічна;
- д) усі перелічені.

15 Назвіть елементи, які входять до складу правопорушення:

- а) об'єкт;
- б) суб'єкт;
- в) об'єктивна сторона;
- г) суб'єктивна сторона;
- д) усі перелічені.

16 З яких елементів утворюється система права?

- а) правова норма;
- б) інститут права;
- в) галузь права;
- г) нормативно-правовий акт;
- д) варіанти а), б), в).

17 Який елемент правової норми передбачає умови її застосування?

- а) гіпотеза;
- б) преамбула;
- в) диспозиція;
- г) санкція.

18 Норми якої галузі права регулюють майнові і пов'язані з ними особисті немайнові відносини?

- а) земельне право;
- б) фінансове право;
- в) цивільне право;
- г) кримінальне право;
- д) міжнародне право.

19 До засобів урегулювання суспільних відносин не належить:

- а) держава;
- б) сім'я;
- в) релігія і церква;
- г) суспільство;
- д) політичні партії та громадські організації.

20 Функції права мають такі ознаки:

а) функція права впливає з його сутності і визначається призначенням права в суспільстві;

б) це напрям його впливу на суспільні відносини, без якого суспільство обійтися не може;

в) функція виражає найбільш істотні, головні риси права і спрямована на здійснення керівних завдань правового регулювання;

г) усе перераховане в пунктах б) і в);

д) усе перераховане в пунктах а)-в).

21 Підберіть термін до такого визначення: «Це біосоціальна істота, продукт і суб'єкт суспільних відносин».

- а) істота;
- б) індивід;
- в) особа;
- г) фізична особа;
- д) людина.

22 Підберіть поняття до такого визначення: «Норми, що визначають права і обов'язки учасників правовідносин».

- а) регулятивні норми;
- б) спеціальні норми;
- в) процесуальні норми;
- г) матеріальні норми;
- д) охоронні норми.

23 На основі чого приймаються в Україні закони та інші підзаконні акти?

- а) Указів Президента України;
- б) Постанов Кабінету Міністрів України;
- в) Конституції України;
- г) рішень Конституційного Суду України;
- д) рішень Європейського Суду з прав людини.

24 Назвіть характерні ознаки правової норми:

- а) представницько-зобов'язувальний характер;
- б) формальна визначеність;
- в) неперсоніфікованість адресата;
- г) усі зазначені.

25 Співвідношення понять «законність» і «правопорядок» можна виразити так:

- а) законність є результатом правопорядку;
- б) правопорядок є результатом законності;
- в) правопорядок — одна з юридичних гарантій законності;
- г) законність — це правопорядок у дії.

26 Назвіть елемент правової норми, що закріплює правило поведінки шляхом надання права і покладання юридичного обов'язку:

- а) презумпція;
- б) юридична фікція;
- в) диспозиція;
- г) гіпотеза.

27 Який нормативний акт має вищу юридичну силу?

- а) постанова уряду;
- б) Закон;
- в) указ президента;
- г) відомчий акт.

28 Як називається елемент юридичної норми, що фіксує заходи несприятливого впливу на порушника правової норми?

- а) диспозиція;
- б) санкція;
- в) гіпотеза;
- г) розпорядження.

29 До структури правових відносин не належить:

- а) суб'єкт;
- б) об'єкт;
- в) зміст;
- г) законність.

30 Що є підставою юридичної відповідальності?

- а) об'єктивна сторона правопорушення, що встановлена в поведженні особи;
- б) склад злочину, встановлений у дії (бездіяльності) особи;
- в) факт правопорушення, вирок суду;
- г) шкідливі наслідки, що мали місце в результаті дій особи;
- д) суб'єктивна сторона правопорушення.

31 Які норми у первісному суспільстві виконували роль регулятора суспільних відносин?

- а) звичаї;
- б) закони;
- в) право;
- г) прецедент;
- д) рішення старійшин.

32 Які з перелічених понять складають ознаки правопорушення?

- а) протиправність, винність, караність;
- б) дія, бездіяльність;
- в) об'єкт, суб'єкт, об'єктивна сторона, суб'єктивна сторона;
- г) загальний, родовий, безпосередній об'єкт;
- д) винність, невинність особи.

33 До структурних елементів правовідносин належать:

- а) гіпотеза, диспозиція, санкція;
- б) кодифікація, інкорпорація, консолідація;
- в) суб'єкти, об'єкт, зміст;
- г) суб'єктивна сторона, об'єкт;
- д) суб'єкт, об'єктивна сторона.

34 До видів соціальних норм належать такі:

- а) технічні;
- б) релігійні;
- в) біологічні;
- г) демографічні;
- д) історичні.

35 Система законодавства (за юридичною силою) має таку структуру:

- а) норми права, інститути права, галузі права;
- б) гіпотеза, диспозиція, санкція;
- в) суб'єкт, об'єкт, зміст, юридичний факт;
- г) Конституція, звичайні закони, підзаконні акти;
- д) постанови Кабінету Міністрів, накази міністерств, рішення обласних державних колегій.

36 Кодифікація та інкорпорація — це:

- а) форми систематизації законодавства;
- б) форми реалізації норм права;
- в) види правозастосовчої діяльності;
- г) діяльність уряду і президента щодо упорядкування законодавства;
- д) форми державного устрою.

37 Причини правопорушень можуть бути:

- а) конституційні;
- б) двосторонні;
- в) перспективні;
- г) ретроспективні;
- д) об'єктивні та суб'єктивні.

38 Основним джерелом (формою) права України є:

- а) нормативно-правовий акт;
- б) парламентська правосвідомість;
- в) правозастосовча діяльність;
- г) правочин;
- д) правомірні дії суб'єктів права.

39 Законність — це:

- а) елемент механізму держави;
- б) багатоаспектне політико-правове явище;
- в) стадія правозастосування;
- г) результат правового регулювання суспільних відносин;
- д) елемент правового статусу службової особи.

40 Предметом правового регулювання є:

- а) суспільні відносини;
- б) норми права;
- в) система права;
- г) закономірності природи;
- д) фізичні та юридичні особи.

41 Які нормативні акти може видавати глава Української держави?

- а) прокламації;
- б) укази;
- в) закони;
- г) декрети;
- д) постанови.

42 Обставиною, що виключає юридичну відповідальність за скоєне правопорушення, є:

- а) незнання відповідної норми права;
- б) іноземне громадянство;
- в) стан сп'яніння;
- г) необхідна оборона;
- д) скоєння правопорушення вперше.

43 Формами (джерелами) права є:

- а) норми моралі;
- б) корпоративні норми;
- в) релігійні норми;
- г) нормативно-правові акти;
- д) звичаї.

44 До складу системи законодавства входять:

- а) закони;
- б) інститути права;
- в) галузі права;
- г) корпоративні норми;
- д) правові прецеденти.

45 Юридична особа — це:

- а) працівник державного нотаріату;
- б) підприємство;
- в) особа, яка має вищу юридичну освіту;
- г) особа, яка працює в правоохоронних органах;
- д) усе перераховане вище.

46 Система законодавства — це:

- а) система всіх упорядкованих певним чином нормативно-правових актів держави, перш за все законів;
- б) діяльність з упорядкування чинних нормативно-правових актів і приведення їх у певну систему;
- в) порядок створення актів вищої юридичної сили — законів;
- г) система державних органів, які мають законотворчі повноваження;
- д) виконання вимог закону суб'єктами правовідносин.

47 Здійснювати офіційне тлумачення Конституції та законів України має право:

- а) Верховна Рада України;
- б) Президент України;
- в) Кабінет Міністрів України;
- г) Конституційний Суд України;
- д) Міністерство юстиції України.

48 До складу правопорушення не належить:

- а) об'єкт правопорушення;
- б) суб'єкт правопорушення;
- в) зміст правопорушення;
- г) об'єктивна сторона правопорушення;
- д) суб'єктивна сторона правопорушення.

49 Вина, мета і мотив — ознаки якого елемента складу правопорушення перераховані?

- а) об'єкт;
- б) суб'єкт;
- в) об'єктивна сторона;
- г) суб'єктивна сторона;
- д) це окремі факультативні елементи складу правопорушення.

50 У відповіді під яким номером правильно визначено одну із складових частин норми права:

- а) об'єкт;
- б) зміст;
- в) розпорядження;
- г) санкція;
- д) гіпотенуза.

ТЕСТИ ДО ТЕМИ 3

1 Носієм суверенітету і джерелом влади в Україні є:

- а) Верховна Рада України;
- б) народ України;
- в) Президент України;
- г) Кабінет Міністрів України;
- д) усі разом.

2 Які права людини є соціальними?

- а) право на працю;
- б) право на життя;
- в) недоторканність житла;
- г) право на участь в управлінні державними справами;
- д) усі разом.

3 З яких адміністративно-територіальних одиниць складається Україна?

- а) з регіонів;
- б) зі штатів;
- в) з автономних одиниць;
- г) з областей;
- д) з усіх зазначених вище.

4 До якої групи прав людини Ви віднесете право на таємницю листування?

- а) соціально-економічні;
- б) політичні;
- в) культурні;
- г) невід'ємні;
- д) екологічні.

5 Який обов'язок громадян України визначений Конституцією?

- а) захищати Вітчизну;
- б) підвищувати освітній рівень;
- в) займатися підприємницькою діяльністю;
- г) займатися самовихвалянням;
- д) вивчати іноземні мови.

6 Які групи суспільних відносин регулює конституційне право?

- а) основні;
- б) найскладніші;
- в) владні;
- г) відносини власності;
- д) відносини захисту прав та свобод людини і громадянина.

7 Право голосу на референдумі належить:

- а) населенню України;
- б) народу України;
- в) громадянам України;
- г) іноземним громадянам;
- д) відносинам захисту прав та свобод людини і громадянина.

8 Правова держава базується на принципах:

- а) наявності системи якісних законів;
- б) забезпечення верховенства освіти;
- в) пріоритету прав людини;
- г) демонополізації державної влади;
- д) усе перераховане.

9 Суверенітет України поширюється:

- а) на окремі території;
- б) на всю її територію;
- в) на її міста і селища;
- г) на місцеве самоврядування;
- д) на інші держави.

10 Хто прийняв Конституцію України 1996 року?

- а) український народ;
- б) Президент України;
- в) Верховна Рада України;
- г) Уряд України;
- д) Конституційний Суд України.

11 Від імені кого була прийнята Конституція України?

- а) українського народу;
- б) Президента України;
- в) Верховної Ради України;
- г) Уряду України;
- д) Конституційного Суду України.

12 Хто такий «український народ» згідно з Преамбулою Конституції України 1996 року?

- а) українці;
- б) громадяни України усіх національностей;
- в) усі, хто на законних підставах проживає в Україні;
- г) громадяни України та іноземці;
- д) усі перераховані.

13 Як кваліфікується Конституція України у її Вступній частині (Преамбулі)?

- а) Основний Закон;
- б) Головний Закон;
- в) Суспільний договір;
- г) Статут;
- д) Контракт.

14 Хто в Україні визнається єдиним джерелом влади та її носієм?

- а) народ України;
- б) Президент України;
- в) Верховна Рада України;
- г) Уряд України;
- д) Верховний Суд.

15 Кому належить виключне право визначати та змінювати конституційний лад України?

- а) Президенту України;
- б) Верховній Раді України;
- в) народові України;
- г) Уряду України;
- д) Верховному Суду України.

16 Норми Конституції України є нормами:

- а) прямої дії;
- б) проміжної дії;
- в) другорядної дії;
- г) змішаної дії;
- д) опосередкованої дії.

17 Закони та інші правові акти в Україні приймаються на основі:

- а) Указів Президента України;
- б) постанови Кабінету Міністрів України;
- в) Конституції України;
- г) рішень Конституційного Суду України;
- д) розпоряджень Прем'єр-міністра України.

18 Громадянство — це:

- а) елемент конституційно-правового статусу особи;
- б) політичний та економічний зв'язок між фізичною особою і державою, що проявляється у їхніх взаємних обов'язках;
- в) стійкий правовий зв'язок між особою і державою, що виявляється в їхніх взаємних правах та обов'язках;
- г) вид на проживання;
- д) політичний статус особи.

19 Механізм реалізації прав, свобод і обов'язків громадян має такі гарантії:

- а) політичні;
- б) соціально-економічні;
- в) ідеологічні;
- г) юридичні;
- д) усі зазначені.

20 Виборче право в Україні мають громадяни, які досягли на день проведення виборів:

- а) 18 років;
- б) 21 року;
- в) 24 років;
- г) 25 років;
- д) 35 років.

21 Конституція України набуває чинності з дня:

- а) її оприлюднення;
- б) затвердження її на Всеукраїнському референдумі;
- в) підписання Президентом України;
- г) її прийняття.

22 До політичних прав і свобод належить:

- а) право на таємницю листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції;
- б) право брати участь в управлінні державними справами;
- в) право на судовий захист;
- г) право на освіту.

23 Стійкий політико-правовий зв'язок особи з державою, що виявляється в їхніх взаємних правах і обов'язках, — це:

- а) законослухняність;
- б) громадянство;
- в) взаємовідповідальність;
- г) правосуб'єктність.

24 Рішення про прийом, відновлення, вихід, втрату громадянства України приймає:

- а) Кабінет Міністрів України;
- б) Верховна Рада України;
- в) Президент України;
- г) Міністр юстиції України.

25 Конституція України до основних обов'язків громадянина відносить:

- а) сплачувати податки і збори;
- б) брати участь у виборах органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- в) здобувати вищу освіту;
- г) займатися підприємницькою діяльністю.

26 Права і свободи людини є:

- а) невідчужуваними;
- б) непорушними;
- в) правильним є все викладене вище.

27 Права і свободи людини і громадянина, закріплені Конституцією України:

- а) є вичерпними;
- б) не є вичерпними;
- в) законодавством не визначено.

28 Під час прийняття нових законів або внесення змін до чинних законів не допускається:

- а) звуження змісту існуючих прав і свобод;
- б) звуження обсягу існуючих прав і свобод;
- в) правильним є все викладене вище.

29 Громадяни згідно з Конституцією:

- а) мають рівні конституційні права і свободи;
- б) рівні перед законом;
- в) правильним є все викладене вище.

30 Кожний має право на власність, що передбачає:

- а) володіти;
- б) користуватися;
- в) розпоряджатися;
- г) правильним є все викладене вище.

31 Яка освіта є обов'язковою?

- а) неповна середня;
- б) повна загальна середня;
- в) початкова.

32 Кожному гарантовано право:

- а) знати свої права;
- б) знати свої обов'язки;
- в) знати свої права і обов'язки.

33 Чи мають закони зворотну силу?

- а) не мають в жодному випадку;
- б) це повинно бути визначено в самому законі;
- в) мають зворотну силу, якщо пом'якшують чи скасовують відповідальність.

34 Право голосу на референдумі мають:

- а) громадяни України;
- б) особи без громадянства;
- в) іноземні громадяни;
- г) особи з подвійним громадянством.

35 Право голосу на виборах і референдумах мають громадяни, які досягли на день проведення виборів і референдумів:

- а) 18 років;
- б) 21 року;
- в) 25 років;
- г) 16 років.

36 Не мають права голосу:

- а) пенсіонери;
- б) інваліди;
- в) громадяни, яких судом визнано недієздатними;
- г) державні службовці;
- д) військовослужбовці.

37 Право на життя належить до групи:

- а) екологічних прав;
- б) культурних прав;
- в) соціальних прав;
- г) особистих прав.

38 Право на вільний розвиток особистості належить до групи:

- а) фізичних прав;
- б) соціальних прав;
- в) культурних прав;
- г) політичних прав.

39 Право на недоторканність житла належить до групи:

- а) економічних прав;
- б) політичних прав;
- в) соціальних прав;
- г) громадянських прав.

40 Право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації належить до групи:

- а) громадянських прав;
- б) культурних прав;
- в) політичних прав;
- г) соціальних прав.

41 Право громадян на участь в управлінні державними правами належить до групи:

- а) соціальних прав;
- б) політичних прав;
- в) економічних прав;
- г) громадянських прав.

42 Право власності належить до групи:

- а) особистих прав;
- б) економічних прав;
- в) політичних прав;
- г) соціальних прав.

43 Право на підприємницьку діяльність належить до групи:

- а) економічних прав;
- б) соціальних прав;
- в) громадянських прав;
- г) культурних прав.

44 Право на працю належить до групи:

- а) особистих прав;
- б) економічних прав;
- в) політичних прав;
- г) соціальних прав.

45 Право на відпочинок належить до групи:

- а) культурних прав;
- б) екологічних прав;
- в) економічних прав;
- г) соціальних прав.

46 Право на житло належить до групи:

- а) громадянських прав;
- б) соціальних прав;
- в) економічних прав;
- г) культурних прав.

47 Право на освіту належить до групи:

- а) громадянських прав;
- б) соціальних прав;
- в) культурних прав;
- г) політичних прав.

48 Додержуватися Конституції та законів України — це:

- а) і право, і обов'язок;
- б) право;
- в) обов'язок;
- г) залежить від ситуації.

49 Всеукраїнський референдум за народною ініціативою оголошує:

- а) Верховний Суд України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) Президент України;
- г) Конституційний Суд України.

50 Правовим інститутом безпосередньої демократії є:

- а) інститут правосуддя;
- б) інститут президентства;
- в) інститут Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;
- г) референдум.

ТЕСТИ ДО ТЕМИ 4

1 Яким шляхом формуються органи місцевого самоврядування?

- а) призначаються Президентом України;
- б) обираються виборцями певних територій;
- в) призначаються Головою Верховної Ради України;
- г) обираються Верховною Радою України;
- д) формуються шляхом референдуму.

2 Носієм суверенітету і джерелом влади в Україні є:

- а) Верховна Рада України;
- б) народ України;
- в) Президент України;
- г) Кабінет Міністрів України;
- д) усі разом.

3 Який конституційний склад Верховної Ради України?

- а) 350 депутатів;
- б) 200 депутатів;
- в) 450 депутатів;
- г) 400 депутатів;
- д) 150 депутатів.

4 Вищий орган законодавчої влади в Україні:

- а) Президент України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) Верховна Рада України;
- г) Конституційний Суд України;
- д) усі разом.

5 З яких адміністративно-територіальних одиниць складається Україна?

- а) з регіонів;
- б) зі штатів;
- в) з автономних одиниць;
- г) з областей;
- д) з усіх зазначених вище.

6 Що означає депутатський імунітет?

- а) депутата не можна притягнути до юридичної відповідальності за будь-яких обставин;
- б) депутата не можна притягнути до юридичної відповідальності без згоди Верховної Ради України;

в) депутата не можна притягнути до юридичної відповідальності без згоди Президента України;

г) депутата не можна притягнути до юридичної відповідальності без його згоди;

д) усе назване вище.

7 Який орган затверджує державний бюджет України?

а) Кабінет Міністрів України;

б) Президент України;

в) Верховна Рада України;

г) Національний банк України;

д) усі названі.

8 Який орган може визначати конституційність чи неконституційність законів, постанов і рішень, прийнятих Верховною Радою України?

а) Міністерство юстиції України;

б) Вища рада юстиції України;

в) Президент України;

г) Конституційний Суд України;

д) усі разом.

9 Який орган має право оголошувати надзвичайний стан в Україні?

а) Верховна Рада України за поданням Президента України;

б) Президент України;

в) Міністерство оборони України;

г) міністр з надзвичайних ситуацій;

д) усі названі вище.

10 Хто може призначати Всеукраїнський референдум?

а) Місцеві органи влади;

б) Президент України;

в) Верховна Рада АР Крим;

г) Кабінет Міністрів України;

д) усі названі вище.

11 Який орган обирає голову Конституційного Суду України?

а) Вища Рада юстиції;

б) Міністерство юстиції України;

в) Верховна Рада України;

г) Конституційний Суд України;

д) усі зазначені вище.

12 Хто вирішує питання про надання і припинення громадянства в Україні?

- а) Міністерство закордонних справ України;
- б) Голова Верховної Ради України;
- в) Прем'єр-міністр України;
- г) Президент України;
- д) голова місцевої ради.

13 Які нормативно-правові акти видає Кабінет Міністрів згідно з Конституцією України?

- а) закони;
- б) бюлетені;
- в) постанови;
- г) укази;
- д) усі перелічені.

14 Який орган влади має повноваження схвалювати і відхиляти програми діяльності Кабінету Міністрів України?

- а) Президент України;
- б) Конституційний Суд України;
- в) Верховна Рада України;
- г) Прем'єр-міністр України;
- д) кожен із зазначених.

15 Який орган Верховної Ради України має повноваження захисту прав людини?

- а) Голова Верховної Ради;
- б) голова профільного Комітету Верховної Ради;
- в) Уповноважений Верховної Ради України з прав людини;
- г) голова погоджувальної Ради;
- д) голова депутатської фракції.

16 Який орган визначає загальні засади зовнішньої і внутрішньої політики України?

- а) Кабінет Міністрів України;
- б) Верховна Рада України;
- в) Президент України;
- г) відповідні міністерства;
- д) усі разом.

17 На яких підставах місцева адміністрація може заборонити проведення мітингу?

- а) якщо висуваються політичні вимоги;

- б) якщо висуваються економічні вимоги;
- в) якщо ставляться під загрозу права інших людей;
- г) якщо мітинг обіцяє бути нечисленним;
- д) в усіх перелічених випадках.

18 Якими нормативно-правовими документами визначається система оподаткування в Україні?

- а) Постановами Кабінету Міністрів України;
- б) законами України;
- в) інструктивними документами Податкової адміністрації України;
- г) рішенням місцевої ради;
- д) усіма зазначеними вище.

19 Кабінет Міністрів у межах своєї компетенції видає:

- а) постанови;
- б) розпорядження;
- в) правильним є все наведене вище.

20 Органи виконавчої влади на місцях - це:

- а) селищні ради депутатів;
- б) районні й обласні адміністрації;
- в) райони, міські і обласні ради депутатів;
- г) сільські ради депутатів;
- д) усі перелічені.

21 Який орган державної влади розробляє проект бюджету України?

- а) Національний банк України;
- б) Верховна Рада України;
- в) Кабінет Міністрів України;
- г) Міністерство праці та соціальної політики України;
- д) усі перелічені разом.

22 Право голосу на референдумі належить:

- а) населенню України;
- б) народу України;
- в) громадянам України;
- г) іноземним громадянам;
- д) відносинам захисту прав та свобод людини і громадянина.

23 Назвіть державний орган, що приймає закони:

- а) парламент;
- б) Президент України;
- в) уряд;
- г) Конституційний Суд України;
- д) Національний банк України.

24 Хто приводить до присяги Президента України?

- а) Голова Верховної Ради України;
- б) Голова Верховного Суду України;
- в) Генеральний прокурор України;
- г) Прем'єр-міністр України;
- д) голова Конституційного Суду України.

25 Яким є термін повноважень депутатів місцевих рад?

- а) два роки;
- б) чотири роки;
- в) п'ять років;
- г) сім років;
- д) три роки.

26 Якими є правові наслідки відмови скласти присягу народного депутата?

- а) оголошення догани;
- б) позбавлення участі у голосуванні;
- в) позбавлення права виступу у Верховній Раді України;
- г) втрата депутатського мандата;
- д) позбавлення зарплати.

27 Який орган обирає голову Конституційного Суду України?

- а) Вища рада юстиції;
- б) Конституційна рада;
- в) Верховна Рада України;
- г) спеціальне пленарне засідання Конституційного Суду України;
- д) Пленум Конституційного Суду України.

28 До характерних рис органів виконавчої влади не належить:

- а) формування їх шляхом призначення;
- б) здійснення виконавчо-розпорядчої діяльності;
- в) виборність керівників органу на посаду;

г) наділення правотворчими повноваженнями;
д) здійснення своєї діяльності на засадах поєднання єдиноначальності та колегіальності.

29 До органів державної влади не належать:

- а) органи прокуратури;
- б) Національний банк України;
- в) омбудсман;
- г) Центральна виборча комісія;
- д) адвокатура.

30 Хто в Україні визнається єдиним джерелом влади та її носієм?

- а) народ України;
- б) Президент України;
- в) Верховна Рада України;
- г) Уряд України;
- д) Верховний Суд.

31 Кому належить виключне право визначати та змінювати конституційний лад України?

- а) Президенту України;
- б) Верховній Раді України;
- в) народові України;
- г) Уряду України;
- д) Верховному Суду України.

32 Закони та інші правові акти в Україні приймаються на основі:

- а) указів Президента України;
- б) постанови Кабінету Міністрів України;
- в) Конституції України;
- г) рішень Конституційного Суду України;
- д) розпоряджень Прем'єр-міністра України.

33 Ким є Президент України за чинною Конституцією?

- а) главою держави і виконавчої влади;
- б) главою держави;
- в) главою виконавчої влади;
- г) главою законодавчої влади;
- д) главою судової влади.

34 Який орган затверджує державний бюджет України?

- а) Кабінет Міністрів України;

- б) Бюджетний комітет Верховної Ради України;
- в) Верховна Рада України;
- г) Президент України за поданням Верховної Ради України;
- д) Бюджетний комітет Верховної Ради України за поданням Кабінету Міністрів України.

35 Всеукраїнський референдум за народною ініціативою оголошує:

- а) Верховний Суд України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) Президент України;
- г) Конституційний Суд України.

36 Єдиним органом законодавчої влади в Україні є:

- а) Верховна Рада АР Крим;
- б) Верховна Рада України;
- в) Кабінет Міністрів України;
- г) Конституційний Суд України.

37 Верховна Рада України є повноважною, якщо до її складу обрано народних депутатів:

- а) 300;
- б) 200;
- в) 226;
- г) 150.

38 На який державний орган покладається завдання щодо здійснення контролю за виконанням Державного бюджету України?

- а) Кабінет Міністрів України;
- б) Рахункову палату;
- в) Верховну Раду України;
- г) Бюджетний комітет Верховної Ради України.

39 Чергові сесії Верховної Ради України починаються кожного року:

- а) першого вівторка лютого і першого вівторка вересня;
- б) першого понеділка лютого і першого понеділка жовтня;
- в) першого вівторка лютого і першого вівторка жовтня;
- г) першого вівторка березня і першого вівторка вересня.

40 Повноваження народного депутата України починаються з моменту:

- а) встановлення результатів голосування;

- б) складення народним депутатом присяги;
- в) офіційного оголошення результатів виборів;
- г) відкриття першого засідання Верховної Ради нового скликання.

41 Центральними органами виконавчої влади є:

- а) міністерства;
- б) обласні державні адміністрації;
- в) виконавчі комітети місцевих рад;
- г) Кабінет Міністрів України.

42 Визначте, які акти видає Кабінет Міністрів України:

- а) укази;
- б) закони;
- в) постанови;
- г) накази;
- д) декрети.

43 Визначте орган виконавчої влади:

- а) Національний банк України;
- б) Верховний Суд України;
- в) Міністерство освіти та науки України;
- г) Генеральна Прокуратура України.
- д) Верховна Рада України.

44 Програми розвитку областей і районів затверджують:

- а) обласні та районні державні адміністрації;
- б) Верховна Рада України за поданням обласних та районних державних адміністрацій;
- в) Кабінет Міністрів України;
- г) обласні і районні виконавчі органи місцевого самоврядування;
- д) обласні та районні ради.

45 Згідно з Конституцією України вибори до органів державної влади та органів місцевого самоврядування є:

- а) рівноправними;
- б) актом самоврядування українського народу;
- в) відкритими;
- г) вільними;
- д) незалежними.

46 Назвіть акти Верховної Ради України:

- а) протоколи;

- б) ухвали;
- в) постанови;
- г) укази;
- д) закони.

47 Назвіть акти Верховної Ради України ненормативного характеру:

- а) заяви;
- б) постанови;
- в) звернення;
- г) декларації;
- д) закони.

48 Як називається період часу, впродовж якого Верховна Рада проводить пленарні засідання та приймає рішення з питань, віднесених до її відання Конституції України:

- а) строк;
- б) семестр;
- в) півріччя;
- г) квартал;
- д) сесія.

49 Назвіть строк, на який обирається Президент України:

- а) 4 роки;
- б) 5 років;
- в) 7 років;
- г) безстроково.

50 Скільки разів підряд одна й та сама особа може бути обрана Президентом України:

- а) один;
- б) два;
- в) три;
- г) необмежену кількість.

ТЕСТИ ДО ТЕМИ 5

1 Який орган може визначати конституційність чи неконституційність законів, постанов і рішень, прийнятих Верховною Радою України?

- а) Міністерство юстиції України;
- б) Вища рада юстиції України;
- в) Президент України;
- г) Конституційний Суд України;
- д) усі разом.

2 Як формується кадровий склад судової влади?

- а) шляхом виборів суддів судів загальної юрисдикції на основі загального виборчого права;
- б) шляхом призначення вищими судовими інстанціями;
- в) шляхом призначення й обрання;
- г) шляхом референдуму;
- д) в усіх названих випадках.

3 Який орган обирає голову Конституційного Суду України?

- а) Вища Рада юстиції;
- б) Міністерство юстиції України;
- в) Верховна Рада України;
- г) Конституційний Суд України;
- д) усі зазначені вище.

4 Який термін повноважень Генерального прокурора визначено Конституцією України?

- а) десять місяців;
- б) п'ять років;
- в) безстроково;
- г) десять років;
- д) жоден з перерахованих.

5 Який орган обирає голову Конституційного Суду України?

- а) Вища рада юстиції;
- б) Конституційна рада;
- в) Верховна Рада України;
- г) спеціальне пленарне засідання Конституційного Суду України;
- д) Пленум Конституційного Суду України.

6 Якого віку повинна досягти особа, яка претендує на посаду судді?

- а) 18 років;
- б) 21 року;
- в) 25 років;
- г) 28 років;
- д) 35 років.

7 До органів державної влади не належать:

- а) органи прокуратури;
- б) Національний банк України;
- в) омбудсман;
- г) Центральна виборча комісія;
- д) адвокатура.

8 Формами звернення до Конституційного Суду України

є:

- а) конституційне подання і конституційна заява;
- б) конституційний протест і конституційне звернення;
- в) конституційне подання і конституційне звернення;
- г) конституційне повідомлення і конституційна заява;
- д) усі перелічені.

9 Верховний Суд України є:

- а) вищим судовим органом спеціалізованих судів;
- б) найвищим судовим органом у системі судів загальної юрисдикції;
- в) найвищим судовим органом усіх судів України, включаючи і Конституційний Суд України;
- г) найвищим судовим органом у системі надзвичайних і особливих судів;
- д) вищим судовим органом щодо приватних судів.

10 Чи можуть професійні судді бути членами політичних партій?

- а) Можуть;
- б) не можуть;
- в) законодавством не регламентовано;
- г) обов'язково повинні бути;
- д) можуть за окремих умов.

11 До правоохоронних органів не належать:

- а) Збройні сили України;
- б) Міністерство внутрішніх справ України;
- в) Служба безпеки України;
- г) митна служба;
- д) органи фіскальної служби.

12 У яких відповідях правильно вказані форми звернення до Конституційного Суду України?

- а) конституційна вимога;
- б) конституційне подання;
- в) конституційне звернення;
- г) конституційна пропозиція;
- д) конституційний запит

13 Який орган є найвищим в системі судів загальної юрисдикції?

- а) Конституційний Суд України;
- б) Європейський Суд з прав людини;
- в) Вищий Суд України;
- г) Верховний Суд України;
- д) Міжнародний комерційний суд.

14 У якій відповіді неправильно вказано вид місцевих загальних судів?

- а) районний;
- б) міський;
- в) міжрайонний;
- г) міськрайонний;
- д) районний у місті суд.

15 Який з перерахованих загальних судів не є судом першої інстанції?

- а) апеляційний суд області;
- б) районний суд;
- в) районний у місті суд;
- г) міський суд;
- д) міськрайонний суд.

16 Який суд переглядає в апеляційному порядку рішення, постановлені місцевими загальними судами по першій інстанції?

- а) Верховний суд України;

- б) Конституційний суд України;
- в) Касаційний суд України;
- г) Апеляційний суд;
- д) Вищий адміністративний суд України.

17 На якому із нижче наведених принципів діє прокуратура України?

- а) принципі партійності;
- б) принципі незалежності;
- в) за національним принципом.

18 Яка прокуратура не входить до системи органів прокуратури України?

- а) міжрайонна прокуратура;
- б) районна прокуратура;
- в) обласна прокуратура;
- г) міжобласна прокуратура.

19 У якій відповіді правильно вказано орган, який очолює систему органів внутрішніх справ України?

- а) міністр внутрішніх справ;
- б) Міністерство внутрішніх справ України;
- в) Прем'єр-міністр України;
- г) Кабінет міністрів України;
- д) Президент України.

20 Яким органом є міліція?

- а) судової влади;
- б) виконавчої влади;
- в) прокуратури;
- г) законодавчої влади;
- д) не належить до жодної з гілок влади

21 Хто здійснює нагляд за дотриманням конституційних прав громадян та законодавства в оперативно-розшуковій діяльності СБУ?

- а) Кабінет Міністрів України;
- б) Верховна Рада України;
- в) Президент України;
- г) спеціально призначені Президентом України посадові особи;
- д) Генеральний прокурор України.

22 Хто очолює Службу безпеки України?

- а) Прем'єр-міністр України;
- б) Президент України;
- в) Голова Служби безпеки України;
- г) Голова Ради національної безпеки і оборони України;
- д) Секретар Ради національної безпеки і оборони.

23 Хто здійснює нагляд за відповідністю виданих СБУ наказів і розпоряджень Конституції України та законів України?

- а) Кабінет Міністрів України;
- б) Верховна Рада України;
- в) Президент України;
- г) спеціально призначені Президентом України посадові особи;
- д) Генеральний прокурор України.

24 Кому підпорядковується Служба безпеки України?

- а) Прем'єр-міністру України;
- б) Президенту України;
- в) Голові Служби безпеки України;
- г) Раді національної безпеки і оборони України;
- д) Верховній Раді України.

25 У яких відповідях правильно вказані основні завдання міліції?

- а) забезпечення безпеки дорожнього руху;
- б) організація роботи із забезпечення пожежної безпеки;
- в) розшук осіб, які вчинили злочини;
- г) підтримання державного обвинувачення;
- д) представництво інтересів громадян і держави в суді.

26 У яких відповідях неправильно названі конституційні функції прокуратури України?

- а) нагляд за судовою діяльністю;
- б) підтримання державного обвинувачення в суді;
- в) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом;
- г) нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство;
- д) нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших

заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

27 Органи і посадові особи які мають право вчиняти нотаріальні дії на території України:

- а) державні нотаріуси;
- б) приватні нотаріуси;
- в) прокурор;
- г) черговий лікар;
- д) керівник установи.

28 На якому із нижче наведених принципів діє прокуратура України?

- а) принципі партійності;
- б) принципі незалежності;
- в) за національним принципом;
- г) принципі матеріального заохочення.

29 Яку із нижченаведених функцій здійснює прокуратура України?

- а) оперативно-розшукову функцію;
- б) функцію нагляду за додержанням і правильним застосуванням законів;
- в) функцію підтримання державного обвинувачення в суді;
- г) функцію судового розгляду кримінальних справ.

30 Нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності здійснює:

- а) Уповноважений Верховної Ради України з прав людини;
- б) Президент України;
- в) прокуратура;
- г) органи місцевого самоврядування;
- д) Служба безпеки України.

31 В Україні правосуддя базується на відповідних принципах:

- а) здійснення правосуддя виключно судами;
- б) підпорядкованості нижчих судів вищим;
- в) незалежність судів і підкорення їх лише закону;
- г) партійної приналежності.

32 У складі Верховного Суду України діють:

- а) судова палата в адміністративних справах;
- б) судова палата у цивільних справах;

- в) судова палата у сімейних справах;
- г) судова палата у господарських справах;
- д) судова палата у кримінальних справах.

33 Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини називають:

- а) гегемон;
- б) спікер;
- в) омбудсмен;
- г) патріарх;
- д) супермен.

34 Міліція в Україні — це державний правоохоронний орган:

- а) законодавчої гілки влади;
- б) виконавчої гілки влади;
- в) судової гілки влади;
- г) контрольно-наглядовий.

35 Керівництво всією діяльністю Служби безпеки України здійснює:

- а) Голова Служби безпеки України;
- б) Міністр Служби безпеки України;
- в) Прем'єр-міністр України;
- г) секретар Ради національної безпеки і оборони України.

36 Органи прокуратури України очолює:

- а) Головний прокурор;
- б) прокурор-генерал;
- в) Генеральний прокурор;
- г) міністр прокуратури.

37 Місцевий суд очолює:

- а) головний суддя;
- б) старший суддя;
- в) судовий голова;
- г) судовий розпорядник;
- д) голова суду.

38 Суд в Україні – це орган:

- а) законодавчої гілки влади;
- б) виконавчої гілки влади;
- в) судової гілки влади;
- г) контрольно-наглядовий.

39 Прокуратура в Україні – це орган:

- а) законодавчої гілки влади;
- б) виконавчої гілки влади;
- в) судової гілки влади;
- г) нагляду.

40 Назвіть органи, які визначають рівень професійних знань осіб, що мають намір займатися адвокатською діяльністю:

- а) судові органи;
- б) Вища Рада юстиції;
- в) кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури;
- г) органи місцевого самоврядування.

ТЕСТИ ДО ТЕМИ 6.

1. Предметом правового регулювання цивільно-правових відносин є:

- а) суспільні відносини у сфері управління;
- б) суспільні відносини між роботодавцем та робітником;
- в) суспільні відносини у сфері забезпечення безпеки навколишнього середовища;
- г) майнові відносини та особисті немайнові відносини;
- д) суспільні відносини між державою та фізичною особою з приводу застосування щодо останньої негативних заходів правового реагування за вчинення дій з ознаками злочину.

2 Правоздатність фізичної особи — це:

- а) здатність нести цивільну відповідальність;
- б) здатність укладати трудові угоди;
- в) здатність мати цивільні права та обов'язки;
- г) здатність реалізовувати цивільні права та обов'язки;
- д) здатність виступати позивачем або відповідачем в суді.

3 Правоздатність фізичної особи виникає:

- а) з моменту зачаття;
- б) з моменту отримання паспорту;
- в) з моменту досягнення 18 років;
- г) з моменту народження;
- д) з моменту досягнення 14 років.

4 Дієздатність фізичної особи — це:

- а) здатність мати цивільні права та обов'язки;
- б) здатність нести адміністративну відповідальність;
- в) здатність вступати у шлюб;
- г) здатність своїми діями набувати цивільних прав та обов'язків;
- д) здатність мати цивільні права.

5 Які з перелічених ознак не властиві цивільно-правовому методу регулювання суспільних відносин?

- а) юридична рівність суб'єктів;
- б) вільне волевиявлення;
- в) майнова самостійність;
- г) імперативність;
- д) диспозитивність.

6 Дієздатність у повному обсязі виникає з:

- а) 14 років;
- б) 15 років;
- в) 16 років;
- г) 18 років;
- д) 21 року.

7 Часткова дієздатність — це:

- а) дієздатність неповнолітніх від 14 до 18 років;
- б) дієздатність малолітніх до 14 років;
- в) дієздатність осіб, обмежених у дієздатності;
- г) дієздатність іноземних громадян;
- д) дієздатність осіб без громадянства.

8 Особу можна обмежити в дієздатності, якщо вона:

- а) неадекватно реагує на навколишнє середовище;
- б) не розуміє значення своїх дій;
- в) зловживає спиртними напоями або наркотичними засобами, внаслідок чого ставить у скрутне матеріальне становище себе і членів своєї сім'ї;
- г) не може керувати власними діями.

9 За рішенням якого органу особа обмежується в дієздатності?

- а) опіки та піклування;
- б) місцевої адміністрації;
- в) суду;

- г) ОВС;
- д) прокуратури.

10 Єдиною з законодавчих ознак юридичної особи є:

- а) майнова самостійність;
- б) наявність більш ніж трьох робітників;
- в) наявність філій та представництв;
- г) наявність печатки;
- д) наявність державної реєстрації в установленому порядку.

11 Правоздатність юридичної особи виникає з моменту:

- а) початку господарської діяльності;
- б) внесення до державного реєстру юридичних осіб;
- в) подачі документів до місцевої адміністрації;
- г) отримання прибутку;
- д) укладення першого договору.

12 Дієздатність юридичної особи виникає з моменту:

- а) початку господарської діяльності;
- б) внесення до державного реєстру юридичних осіб;
- в) подачі документів до місцевої адміністрації;
- г) отримання прибутку;
- д) укладення першого договору.

13 Місцезнаходження юридичної особи визначається за:

- а) місцезнаходженням постійно діючого органу;
- б) місцезнаходженням переважної більшості нерухомого майна;
- в) місцезнаходженням переважної більшості основних і оборотних засобів;
- г) місцезнаходженням філій та представництв юридичної особи;
- д) місцем державної реєстрації юридичної особи.

14 Обов'язкової нотаріальної форми потребує:

- а) договір купівлі-продажу житлового будинку;
- б) договір дарування;
- в) договір позики;
- г) договір найму житлового приміщення;
- д) договір міни.

15 Яка з перелічених форм власності не передбачена законодавством України?

- а) державна;

- б) приватна;
- в) комунальна;
- г) ретроспективна;
- д) колективна.

16 Власність подружжя – це:

- а) спільна сумісна власність;
- б) спільна часткова власність;
- в) особиста власність;
- г) колективна власність;
- д) власність спеціалізованих державних утворень.

17 Оферта – це:

- а) переміна боржника у зобов'язанні;
- б) переміна кредитора у зобов'язанні;
- в) пропозиція укласти договір;
- г) прийняття пропозиції укласти договір;
- д) переміна кредитора в зобов'язанні.

18 Істотними умовами договору міни є:

- а) предмет та ціна;
- б) предмет, ціна і строк;
- в) предмет;
- г) ціна;
- д) строк.

19 До спадкоємців першої черги за законом належать:

- а) дід та баба померлого;
- б) двоюрідні брати та сестри померлого;
- в) діти, чоловік (дружина) та батьки померлого;
- г) тітка та дядько померлого;
- д) рідні брати та сестри померлого.

20 Суб'єктами цивільних правовідносин не виступають:

- а) дієздатні фізичні особи;
- б) дієздатні юридичні особи;
- в) держава Україна;
- г) іноземні держави;
- д) недієздатні фізичні особи.

21 До спадкоємців другої черги закон відносить:

- а) двоюрідних братів та сестер спадкодавця;
- б) рідних братів та сестер померлого;
- в) діда та бабу померлого як з боку матері, так і з боку батька;

- г) осіб, перелічених у пунктах а) та в);
- д) осіб, перелічених у пунктах б) та в).

22 Відносини, які регулюються цивільним правом, — це:

- а) суспільні відносини у сфері державного управління;
- б) особисті немайнові та майнові відносини;
- в) суспільні відносини робітників усіх форм власності;
- г) фінансові відносини, які виникають у процесі виконання

бюджетів.

23 Коли виникає цивільна правоздатність фізичної особи?

- а) після досягнення 18-річного віку;
- б) після досягнення 16-річного віку;
- в) з моменту її народження;
- г) після досягнення 14-річного віку.

24 Цивільна правоздатність фізичної особи припиняється з:

- а) моменту визнання особи безвісти відсутньою;
- б) моменту смерті;
- в) моменту реєстрації рішення суду про оголошення громадянина померлим;
- г) дня набуття чинності рішення суду про встановлення факту смерті громадянина.

25 Цивільна дієздатність фізичної особи — це:

- а) здатність своїми діями набувати для себе цивільні права;
- б) здатність своїми діями набувати для себе цивільні права і обов'язки;
- в) здатність самостійно виконувати свої обов'язки;
- г) здатність нести відповідальність.

26 До особистих немайнових прав у цивільному праві належать:

- а) право на отримання освіти;
- б) право авторства на твори літератури;
- в) право на соціальний захист непрацездатної особи;
- г) право на спадкування.

27 Спадкування — це:

- а) перехід прав від спадкодавця до спадкоємців;
- б) перехід обов'язків від спадкодавця до спадкоємців;

в) перехід прав та обов'язків від спадкодавця до спадкоємців;

г) перехід майна від спадкодавця до спадкоємців.

28 Не мають права стати спадкоємцями за законом:

а) особи, які навмисно позбавили життя спадкодавця;

б) особи, які навмисно позбавили життя кого-небудь із спадкоємців;

в) батьки після дітей, стосовно яких вони позбавлені батьківських прав;

г) батьки і повнолітні діти, що злісно ухилялися від виконання покладених на них законом обов'язків з утримання спадкодавця.

29 Неповна цивільна дієздатність — це:

а) дієздатність неповнолітніх від 14 до 18 років;

б) дієздатність малолітніх до 14 років;

в) дієздатність осіб, обмежених у дієздатності;

г) дієздатність іноземних громадян;

д) дієздатність осіб без громадянства.

30 Цивільні відносини — це:

а) відносини між суб'єктами цивільного права з приводу матеріальних та нематеріальних благ, кількість яких є обмеженою;

б) суспільні відносини, учасники яких володіють суб'єктивними правами та мають обов'язки;

в) майнові та особисті немайнові відносини;

г) організаційно-правові відносини;

д) всі суспільні відносини, які виникають між державними органами та суб'єктами цивільних правовідносин.

31 Основним актом цивільного законодавства є:

а) Конституція України;

б) Цивільний кодекс;

в) Господарський кодекс;

г) Митний кодекс;

д) усі перераховані.

32 Ознаками юридичної особи є:

а) організаційна єдність, майнова відокремленість, самостійність в цивільному обігу, здатність бути позивачем та відповідачем у суді;

б) державна реєстрація органами державної влади, майнова відокремленість, наявність органів управління юридичною особою;

в) організаційна єдність, державна реєстрація, корпоративний поділ статутного фонду, наявність правління та ревізійної комісії;

г) цільове призначення, майнова відповідальність, суб'єктивний склад, управлінський характер відносин;

д) штатний розпис, посадові особи, штамп організації, закріплена юридична адреса, закріплене відокремлене помешкання.

33 Договір дарування належить до:

а) одностороннього, оплатного, консенсуального;

б) двостороннього, безоплатного, абстрактного;

в) одностороннього, безоплатного, реального або консенсуального;

г) багатостороннього, оплатного, реального;

д) одностороннього, консенсуального, аксесорного.

34 Авторським правом регулюються:

а) відносини, що складаються після реєстрації авторських прав;

б) відносини, що складаються у зв'язку зі створенням і використанням об'єктів авторського права;

в) лише майнові права авторів;

г) лише немайнові права авторів;

д) відносини зі стимулювання творчої діяльності осіб.

35 До першої черги спадкоємців за законом належать:

а) дружина померлого, батьки померлого, утриманці;

б) діти (зокрема зачаті за життя спадкодавця та народжені після його смерті), один з подружжя спадкодавця, його батьки;

в) усиновителі, утриманці, дід і баба померлого;

г) брати і сестри померлого, дід і баба померлого;

д) діти (зокрема усиновлені), брати і сестри спадкодавця, подружжя.

36 За своєю юридичною природою заповіт — це:

а) односторонній правочин;

б) двосторонній правочин;

в) багатосторонній правочин;

- г) договір приєднання;
- д) реальна угода.

37 Цивільний кодекс України складається з:

- а) трьох книг;
- б) чотирьох книг;
- в) п'яти книг;
- г) шести книг.

38 Предмет правового регулювання цивільного права становлять:

- а) управлінські відносини;
- б) майнові та особисті немайнові відносини;
- в) трудові відносини;
- г) податкові відносини.

39 Право власності належить до:

- а) абсолютних правовідносин;
- б) відносних правовідносин;
- в) загальнорегулятивних правовідносин;
- г) юридичних фактів.

40 Фізична особа — це:

- а) людина;
- б) організація;
- в) організація, зареєстрована державою;
- г) посадова особа державного органу.

ТЕСТИ ДО ТЕМИ 7

1 Предметом трудового права є:

- а) трудові відносини з працевлаштування;
- б) колективні правові відносини між працівниками;
- в) правові відносини з соціального страхування і пенсійного забезпечення;
- г) суспільні трудові відносини, які виникають із застосуванням працівниками здатності до праці в суспільному виробництві;
- д) відносини з матеріального забезпечення робітників та службовців у разі тимчасової або постійної втрати працездатності.

2 За загальним правилом трудова правосуб'єктність працівників виникає з:

- а) 14 років;
- б) 15 років;
- в) 16 років;
- г) 18 років;
- д) 21 року.

3 Колективний договір — це:

а) угода, що укладається власником підприємства або уповноваженою ним особою, з однієї сторони, і працівником — з іншої;

б) угода, що укладається між власниками підприємств або організацій;

в) угода, що укладається роботодавцем, з однієї сторони, і трудовим колективом найманих працівників, який уповноважив профспілковий комітет на проведення колективних переговорів і укладення договору, — з іншої;

г) угода, що укладається між роботодавцем і профспілковим органом.

4 За порушення трудової дисципліни (за КЗпП) до працівника може бути застосовано:

- а) пониження на посаді;
- б) зауваження;
- в) позбавлення премії на один рік;
- г) догану;
- д) усунення з посади.

5 Основна щорічна відпустка становить:

- а) 18 робочих днів;
- б) 18 календарних днів;
- в) 24 календарних дні;
- г) 24 робочих дні.

6 Мінімальна заробітна плата встановлюється:

- а) власником;
- б) Верховною Радою України;
- в) галузевими міністерствами;
- г) домовленістю між сторонами.

7 Законодавством передбачені такі види матеріальної відповідальності:

- а) повна, неповна, обмежена;
- б) обмежена, кратна, неперервна;
- в) обмежена, повна, тимчасова;
- г) обмежена, повна, підвищена;
- д) усе перераховане у пунктах а), б).

8 Угода, яка містить правові норми щодо оплати праці, інших соціальних та трудових прав працівників, має назву:

- а) колективний договір;
- б) індивідуальний трудовий договір;
- в) контракт;
- г) преамбула;
- д) умова.

9 Працівник, який бажає розірвати трудовий договір, зобов'язаний:

- а) письмово попередити про це роботодавця за два тижні;
- б) письмово попередити про це роботодавця за два тижні, пояснивши причини свого рішення;
- в) письмово попередити про це роботодавця за два місяці;
- г) не повідомляти нікого про своє рішення.

10 Прогул — це:

- а) відсутність на роботі впродовж трьох годин робочого дня без поважних причин;
- б) відсутність на роботі впродовж чотирьох годин робочого дня без поважних причин;
- в) відсутність на роботі впродовж всього робочого дня без поважних причин.

11 Тривалість щорічної основної відпустки є не меншою ніж:

- а) 21 календарний день;
- б) 24 календарних дні;
- в) 30 календарних днів;
- г) 15 календарних днів;
- д) 10 календарних днів.

12 На підставі чого здійснюється залучення працівників до роботи у вихідні дні?

- а) письмової вказівки профспілкового комітету;

- б) усного розпорядження власника;
- в) усної вказівки профспілкового комітету;
- г) письмового розпорядження власника;
- д) за власним бажанням.

13 Нормативами робочого часу є:

- а) робочий день і тиждень;
- б) робочі години;
- в) робочі місяці;
- г) робочі роки;
- д) робочі декади.

14 Які відомості не вносяться до трудової книжки робітника?

- а) про прийняття на роботу;
- б) про постійне переведення робітника;
- в) про заохочення;
- г) про стягнення;
- д) про прогули.

15 До трудового договору не належить:

- а) договір про сезонну роботу;
- б) договір про сумісництво;
- в) договір про тимчасову роботу;
- г) ліцензійний договір.

16 Які стягнення можуть застосовуватися до робітника згідно із нормами Кодексу законів про працю України?

- а) зауваження;
- б) догана;
- в) попередження;
- г) сувора догана;
- д) виправні роботи.

17 Робочий тиждень може бути:

- а) семиденний;
- б) шестиденний;
- в) п'ятиденний;
- г) чотириденний;
- д) усе перераховане у пунктах б), в).

18 Сумісництво – це виконання роботи:

- а) у робочий час;
- б) у вільний від роботи час;

- в) за домовленістю з роботодавцем;
- г) за умовами, передбаченими у індивідуальному трудовому договорі;
- д) за умовами, передбаченими статутом установи.

19 Тривалість роботи за сумісництвом не повинна перевищувати:

- а) двох годин в робочий день;
- б) трьох годин в робочий день;
- в) чотирьох годин в робочий день.

20 Контракт – це:

- а) додаткова трудова угода на виконання певної роботи;
- б) особливий вид трудового договору.
- в) додаткова трудова угода, яка укладається між працівником та роботодавцем;
- г) особлива форма трудового договору, яка укладається між працівником і роботодавцем у випадках, передбачених колективним договором;
- д) особлива форма трудового договору, де умови встановлюються угодою сторін, у випадках, передбачених законодавством.

21 Тривалість робочого часу для працівників віком від 16 до 18 років встановлюється:

- а) 18 годин на тиждень;
- б) 24 години на тиждень;
- в) 36 годин на тиждень;
- г) 40 годин на тиждень;
- д) 41 година на тиждень.

22 Нічним вважається час:

- а) з 8 години вечора до 8 години ранку;
- б) з 8 години вечора до 6 години ранку;
- в) з 10 години вечора до 8 години ранку;
- г) з 10 години вечора до 6 години ранку;
- д) з 11 години вечора до 8 години ранку.

23 Право на щорічну основну відпустку мають працівники після:

- а) п'яти місяців безперервної роботи;
- б) шести місяців безперервної роботи;
- в) дев'яти місяців безперервної роботи;

- г) 11 місяців безперервної роботи;
- д) 12 місяців безперервної роботи.

24 Хто є суб'єктом трудових відносин?

- а) роботодавець;
- б) працівники;
- в) профспілкові органи;
- г) посередники;
- д) всі названі вище.

25 Роботодавець — це:

- а) фізична особа;
- б) юридична особа;
- в) власник чи уповноважена особа;
- г) власник чи уповноважений ним орган або фізична особа, яка використовує найману працю;
- д) власник іноземного підприємства.

26 Працівник — це:

- а) особа, яка влаштовується на роботу;
- б) особа, яка працює на підприємстві;
- в) особа, яка перебуває на обліку в центрі зайнятості;
- г) особа, яка виконує громадські роботи;
- д) особа, яка звільнилася з роботи після досягнення пенсійного віку.

27 Розмір мінімальної заробітної плати встановлюється:

- а) колективним договором;
- б) індивідуальним трудовим договором;
- в) державним бюджетом;
- г) законами України;
- д) генеральною угодою.

28 Який норматив робочих місць від загальної кількості працівників встановлюється на підприємствах для забезпечення працевлаштування інвалідів?

- а) 2 %;
- б) 3 %;
- в) 4 %;
- г) 5 %;
- д) 6 %.

29 Комісія з трудових спорів повинна розглянути трудовий спір упродовж:

- а) п'яти днів;
- б) 10 днів;
- в) 15 днів;
- г) 20 днів;
- д) одного місяця.

30 Факт появи працівника на роботі у стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння підтверджується:

- а) медичним обстеженням працівника;
- б) складеним про це актом;
- в) показаннями очевидців;
- г) клопотанням працівника;
- д) усе перераховане в пунктах а)-в).

31 Кодекс законів про працю України був прийнятий:

- а) 1963 року;
- б) 1969 року;
- в) 1971 року;
- г) 1980 року;
- д) 1991 року.

32 Кодекс законів про працю України регулює трудові відносини:

- а) всіх громадян;
- б) всіх працівників;
- в) громадян України та іноземних громадян;
- г) осіб, яким виповнилося 16 років;
- д) осіб, яким виповнилося 18 років;

33 Контроль за виконанням колективного договору проводиться:

- а) працівниками;
- б) роботодавцями;
- в) первинною профспілковою організацією;
- г) сторонами, які його укладали;
- д) органами виконавчої влади.

34 Страйк — це:

- а) примусовий невихід працівників на роботу;
- б) стихійне незадоволення працівників умовами праці;

в) ініціатива роботодавця на припинення роботи у разі вирішення колективного трудового спору;

г) тимчасове колективне примусове припинення роботи з метою вирішення колективного трудового спору;

д) тимчасове колективне добровільне припинення роботи з метою вирішення колективного трудового спору.

35 Трудовий договір укладається, як правило:

а) у письмовій формі;

б) в усній формі;

в) у будь-якій формі за бажанням працівника;

г) на вимогу роботодавця;

д) у письмовій формі за згодою первинної профспілкової організації.

36 Не можуть бути визнані безробітними громадяни:

а) віком до 16 років;

б) які вперше шукають роботу;

в) які відмовилися від двох пропозицій роботи, що їм підходить;

г) які мають право на пенсію;

д) всі перелічені вище.

37 Яка чисельність працівників повинні працювати на підприємстві для того, щоб на ньому була створена служба охорони праці?

а) 20 і більше осіб;

б) 50 і більше осіб;

в) 100 і більше осіб;

г) 200 осіб;

д) 500 осіб.

38 Тимчасове переведення працівника за його згодою на іншу роботу в разі простою допускається на строк до:

а) 10 днів;

б) 20 днів;

в) одного місяця;

г) двох місяців;

д) трьох місяців.

39 Прогул — це відсутність працівника на роботі більше:

а) двох годин поспіль;

- б) двох годин упродовж робочого дня;
- в) трьох годин поспіль;
- г) трьох годин упродовж робочого дня;
- д) чотирьох годин незалежно від того, поспіль чи ні.

40 Який порядок здійснення оплати праці сумісникам?

- а) за фактично виконану роботу;
- б) за відрядними розцінками;
- в) 50 % ставки;
- г) за погодинною оплатою;
- д) у підвищеному розмірі.

ТЕСТИ ДО ТЕМИ 8

1 Підберіть поняття до визначення: «Це частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування та визначеними щодо неї правами».

- а) державний кордон;
- б) дія норми в просторі;
- в) межа земельної ділянки;
- г) земельна власність;
- д) земельна ділянка.

2 Громадяни України набувають права власності на земельні ділянки на підставі:

- а) придбання за договором купівлі-продажу, дарування, міни та іншими цивільно-правовими угодами;
- б) безоплатної передачі із земель державної та комунальної власності; прийняття спадщини;
- в) приватизації земельних ділянок, що були раніше надані їм у користування;
- г) виділенні в натурі (на місцевості) належної їм земельної частки;
- д) усе перераховане.

3 Тимчасове платне володіння та користування земельною ділянкою, підставою якого є договір, має назву:

- а) постійне землекористування;
- б) орендне землекористування;

- в) концесійне землекористування;
- г) лізингове користування;
- д) ліцензійне користування.

4 Не можуть вирішувати земельні спори:

- а) суди;
- б) органи місцевого самоврядування;
- в) органи виконавчої влади;
- г) органи прокуратури.

5 Земельний кодекс України урегулює відносини:

- а) з метою забезпечення раціонального використання земель;
- б) рівноправного розвитку всіх форм власності на землю;
- в) збереження та відтворення родючості ґрунтів;
- г) поліпшення природного середовища;
- д) усе перераховане.

6 Якого поняття стосується таке визначення: «Це суспільні відносини щодо володіння, користування і розпорядження землею»?

- а) суспільні відносини;
- б) аграрні відносини;
- в) сільськогосподарські відносини;
- г) земельні відносини;
- д) фермерські відносини.

7 Завданням земельного законодавства є:

- а) регулювання земельних відносин, які виникають між юридичними особами з приводу нераціонального використання та охорони земель;
- б) вдосконалення права на землю громадян та юридичних осіб;
- в) регулювання земельних відносин без мети забезпечення права на землю громадян, юридичних осіб, територіальних громад та держави, раціонального використання земель;
- г) регулювання земельних відносин з метою забезпечення права на землю громадян, юридичних осіб, територіальних громад та держави, раціонального використання та охорони земель.

8 До повноважень Верховної Ради України в галузі земельних відносин належить:

а) прийняття законів у галузі регулювання земельних відносин;

б) визначення засад державної політики в галузі використання та охорони земель; затвердження загальнодержавних програм щодо використання та охорони земель;

в) встановлення і зміна меж районів і міст; погодження питань, пов'язаних із вилученням (викупом) особливо цінних земель;

г) усе перераховане вище.

9 До повноважень обласних рад в галузі земельних відносин належить:

а) координація діяльності місцевих органів земельних ресурсів; організація землеустрою;

б) внесення до Верховної Ради України пропозицій щодо встановлення та зміни меж районів, міст; встановлення та зміна меж сіл, селищ;

в) вирішення земельних спорів; вирішення інших питань у галузі земельних відносин відповідно до закону;

г) усе перераховане вище.

10 До повноважень районних рад у галузі земельних відносин на території району належить:

а) розпорядження землями на праві спільної власності відповідних територіальних громад; підготовка висновків щодо вилучення (викупу) та надання земельних ділянок із земель державної власності, що проводяться органами виконавчої влади;

б) забезпечення реалізації державної політики в галузі охорони та використання земель; організація землеустрою та затвердження землевпорядних проектів;

в) внесення до Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних рад пропозицій щодо встановлення і зміни меж районів, міст, селищ, сіл; вирішення земельних спорів;

г) усе перераховане вище.

11 До повноважень сільських, селищних, міських рад у галузі земельних відносин належить:

а) розпорядження землями відповідних територіальних громад;

б) передача земельних ділянок комунальної власності у власність громадян та юридичних осіб;

в) надання земельних ділянок у користування із земель комунальної власності;

г) усе перераховане вище.

12 До повноважень Кабінету Міністрів України в галузі земельних відносин належить:

а) розпорядження землями державної власності в межах, визначених Земельним кодексом України;

б) реалізація державної політики у галузі використання та охорони земель; викуп земельних ділянок для суспільних потреб;

в) координація проведення земельної реформи;

г) усе перераховане вище.

13 Право власності на землю громадяни набувають після:

а) придбання за договором купівлі-продажу, дарування, міни, іншими цивільно-правовими угодами;

б) безоплатної передачі із земель державної і комунальної власності; приватизації земельних ділянок, що були раніше надані їм у користування;

в) прийняття спадщини; виділення в натурі (на місцевості) належної їм земельної частки (паю);

г) усе перераховане вище.

14 Іноземні юридичні особи можуть набувати право власності на земельні ділянки несільськогосподарського призначення:

а) у межах населених пунктів у разі придбання об'єктів нерухомого майна та для спорудження об'єктів, пов'язаних зі здійсненням підприємницької діяльності в Україні;

б) за межами населених пунктів у разі придбання об'єктів нерухомого майна;

в) за межами населених пунктів, на підставі міжнародних договорів;

г) усе перераховане в пунктах а), б).

15 Вирішення земельних спорів здійснюється такими органами:

а) земельні спори вирішуються судами, органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади з питань

земельних ресурсів, виключно судом вирішуються земельні спори з приводу володіння, користування і розпорядження земельними ділянками, що перебувають у власності громадян і юридичних осіб, а також спори щодо розмежування територій сіл, селищ, міст, районів та областей;

б) органи місцевого самоврядування вирішують земельні спори у межах населених пунктів щодо меж земельних ділянок, що перебувають у власності і користуванні громадян, та додержання громадянами правил добросусідства, а також спори щодо розмежування меж районів у містах;

в) органи виконавчої влади з питань земельних ресурсів вирішують земельні спори щодо меж земельних ділянок за межами населених пунктів, розташування обмежень у використанні земель та земельних сервітутів; у разі незгоди власників землі або землекористувачів з рішенням органів місцевого самоврядування, органу виконавчої влади з питань земельних ресурсів спір вирішується судом;

г) усе перераховане вище.

16 Які земельні спори вирішуються виключно судом?

а) земельні спори з приводу володіння, користування і розпорядження земельними ділянками, що перебувають у власності громадян і юридичних осіб;

б) земельні спори щодо меж земельних ділянок за межами населених пунктів, розташування обмежень у використанні земель та земельних сервітутів;

в) спори щодо розмежування територій сіл, селищ, міст, районів та областей;

г) усе перераховане в пунктах а), в).

17 Примусове припинення прав власності на земельну ділянку здійснюється у судовому порядку в разі:

а) використання земельної ділянки не за призначенням, не усунення допущених порушень законодавства в терміни, які були встановлені компетентними органами, конфіскації земельної ділянки, викупу земельної ділянки для суспільних потреб, якщо власник не дає згоди на це, примусового звернення стягнень на земельну ділянку за зобов'язаннями власника;

б) використання земельної ділянки не за призначенням, не усунення допущених порушень законодавства в терміни, які були

встановлені компетентними органами, конфіскації земельної ділянки, викупу земельної ділянки для суспільних потреб, якщо власник не дає згоди на це;

в) використання земельної ділянки не за призначенням, конфіскації земельної ділянки, викупу земельної ділянки для суспільних потреб, якщо власник не дає згоди на це, примусового звернення стягнень на земельну ділянку за зобов'язаннями власника;

г) неусунення допущених порушень законодавства в терміни, які були встановлені компетентними органами, конфіскації земельної ділянки, викупу земельної ділянки для суспільних потреб, якщо власник не дає згоди на це, примусового звернення стягнень на земельну ділянку за зобов'язаннями власника.

18 Державний земельний кадастр складається з таких рівнів:

- а) національного та регіонального;
- б) базового та регіонального;
- в) базового та національного;
- г) базового, регіонального та національного.

19 Громадяни України мають право на безоплатну передачу їм земельної ділянки в таких розмірах:

- а) для будівництва індивідуальних гаражів — не більше 0,05 га;
- б) для ведення садівництва — не більше 1 га;
- в) для ведення особистого селянського господарства — не більше 20 га;
- г) для будівництва житлового будинку — не більше 0,01 га.

20 Термін договору оренди земельної ділянки не може перевищувати:

- а) 10 років;
- б) 100 років;
- в) 25 років.

21 Який державний документ відповідає такому визначенню: «Державний документ, у якому містяться узагальнені відомості про сучасний стан видів тварин і рослин, які перебувають під загрозою зникнення, та заходи щодо їх збереження і відтворення?»

а) Закон України «Про охорону тварин та рослин та їх збереження»;

б) державний реєстр тваринного та рослинного світу України;

в) Лісовий кодекс України;

г) Червона книга України;

д) Закон України «Про відтворення національної фауни та флори України».

22 Державний документ, в якому зосереджені факти про представників рослинного та тваринного світу України, які перебувають під загрозою знищення, — це:

а) Лісовий кодекс України;

б) Закон України «Про природно-заповідний фонд»;

в) Кодекс тваринного та рослинного світу України;

г) Червона книга;

д) Червоний кодекс України.

23 Природоохоронні науково-дослідні установи міжнародного значення мають назву:

а) природні заповідники;

б) біосферні заповідники;

в) національні парки;

г) заповідники;

д) природні зони.

24 В який термін Кабінет Міністрів України забезпечує офіційне видання Червоної книги?

а) один раз на чотири роки;

б) один раз на п'ять років;

в) не рідше одного разу на сім років;

г) не рідше одного разу на вісім років;

д) не рідше одного разу на десять років.

25 До найпоширеніших видів природокористування належать:

а) землекористування та лісокористування;

б) водокористування та користування тваринним світом;

в) користування надрами, атмосферним повітрям та природно-заповідним фондом;

г) усе перераховане в пунктах а), б);

д) усе перераховане в пунктах а)-г).

26 Основними принципами охорони довкілля є:

- а) пріоритетність вимог екологічної безпеки та обов'язковість додержання екологічних стандартів;
- б) гарантування безпечного середовища для життя і здоров'я людей;
- в) запобіжний характер заходів щодо охорони природного середовища;
- г) гласність і демократизм у прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан природного середовища;
- д) усе перераховане.

27 До гарантій екологічних прав громадян належать:

- а) економічні та організаційні;
- б) ідеологічні та громадські;
- в) політичні та міжнародні;
- г) юридичні;
- д) усі перераховані.

28 До основних принципів екологічного права не належать:

- а) переваги державної власності на землю, воду, ліси, надра землі та інші об'єкти природи;
- б) зведення до мінімуму шкідливого впливу наслідків аварії на Чорнобильській АЕС;
- в) державне управління природокористуванням і охороною природи;
- г) поєднання раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів;
- д) комплексний підхід до природокористування і природоохорони.

29 Джерелом екологічного права є:

- а) Конституція України, Земельний, Водний, Лісовий кодекси та Кодекс «Про надра»;
- б) Закони України «Про охорону природи», «Про охорону атмосферного повітря»;
- в) Закони України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про тваринний світ»;
- г) Закони України «Про природно-заповідний фонд України», «Про рослинний світ»;
- д) усе перераховане.

30 Усі природні ресурси поділяються на:

- а) ресурси республіканського і регіонального значення;
- б) ресурси республіканського і місцевого значення;
- в) ресурси регіонального і місцевого значення;
- г) ресурси республіканського, регіонального і місцевого значення.

31 До видів землекористування не належить:

- а) землекористування; водокористування;
лісокористування;
- б) користування тваринним світом, користування природно-заповідним фондом;
- в) користування надрами та атмосферним повітрям;
- г) користування гірничими розробками та фауною.

32 Для наукового забезпечення ведення Червоної книги створюється:

- а) Національна комісія;
- б) Державний департамент;
- в) Державний комітет;
- г) Національне агентство.

33 До складу природного заповідного фонду України не входять:

- а) державні заповідники (природні, біосферні), природні національні парки, заказники, пам'ятки природи;
- б) ботанічні сади, дендрологічні та зоологічні парки;
- в) парки — пам'ятки садово-паркового мистецтва, заповідні урочища;
- г) паркове господарство місцевих рад.

34 До екологічних прав громадян належить:

- а) безпечне для життя і здоров'я навколишнє природне середовище;
- б) участь в обговоренні проектів законодавчих актів та матеріалів щодо розташування, будівництва і реконструкції об'єктів, які можуть негативно впливати на стан навколишнього природного середовища;
- в) участь у розробці та здійсненні заходів щодо охорони навколишнього природного середовища і раціонального використання природних ресурсів, здійснення загального і спеціального використання природних ресурсів;

г) здійснення своєї діяльності з додержанням вимог екологічної безпеки, інших екологічних нормативів та лімітів використання природних ресурсів.

35 До екологічних прав громадян не належить:

а) об'єднання у громадські природоохоронні формування, одержання у визначеному порядку повної і достовірної інформації про стан навколишнього природного середовища та його вплив на здоров'я;

б) дотримання екологічних прав і законних інтересів інших осіб; відшкодування шкоди, заподіяної забрудненням;

в) участь у проведенні громадської екологічної експертизи, здобуття екологічної освіти;

г) подання в суд позовів до державних органів, установ і організацій та громадян про відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю чи майну їхнім негативним впливом на навколишнє природне середовище.

36 До екологічних обов'язків громадян України належить:

а) здійснення своєї діяльності з додержанням вимог екологічної безпеки, інших екологічних нормативів та лімітів використання природних ресурсів;

б) дотримання екологічних прав і законних інтересів інших осіб; внесення плати за спеціальне використання природних ресурсів і штрафів за екологічні правопорушення;

в) відшкодування шкоди, заподіяної забрудненням та іншим негативним впливом на навколишнє природне середовище;

г) усе перераховане в пунктах а)-в).

37 До екологічних обов'язків громадян України не належить:

а) здійснення своєї діяльності з додержанням вимог екологічної безпеки, інших екологічних нормативів та лімітів використання природних ресурсів;

б) дотримання екологічних прав і законних інтересів інших осіб; внесення плати за спеціальне використання природних ресурсів і штрафів за екологічні правопорушення;

в) відшкодування шкоди, заподіяної забрудненням та іншим негативним впливом на навколишнє природне середовище;

г) здобуття екологічної освіти та участь у проведенні громадської екологічної експертизи.

38 До заходів досягнення екологічної безпеки належать:

а) зведення до мінімуму рівня радіаційного забруднення, захист і збереження від забруднення, виснаження і нерационального використання земельних ресурсів;

б) захист від забруднення повітряного басейну, захист від забруднення, засмічення і виснаження вод, зокрема підземних;

в) захист і відтворення лісів, піднесення екологічного значення природно-заповідного фонду, знешкодження, утилізація і поховання промислових та побутових відходів, розвиток системи екологічної освіти і виховання;

г) усе перераховане в пунктах а)-в).

39 До заходів досягнення екологічної безпеки не належать:

а) зведення до мінімуму рівня радіаційного забруднення, захист і збереження від забруднення, виснаження і нерационального використання земельних ресурсів;

б) дотримання екологічних прав і законних інтересів інших осіб, внесення плати за спеціальне використання природних ресурсів;

в) захист і відтворення лісів, піднесення екологічного значення природно-заповідного фонду, знешкодження, утилізація і поховання промислових та побутових відходів, розвиток системи екологічної освіти і виховання;

г) захист від забруднення повітряного басейну, захист від забруднення, засмічення і виснаження вод, зокрема підземних.

40 Основними принципами охорони навколишнього природного середовища є:

а) пріоритетність вимог екологічної безпеки та обов'язковість додержання екологічних стандартів під час здійснення будь-якої діяльності, гарантування екологічно безпечного середовища для життя і здоров'я людей, запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;

б) екологізація матеріального виробництва, обов'язковість екологічної експертизи, гласність і демократизм під час прийняття рішень, реалізація яких впливає на стан

навколишнього природного середовища, безоплатність загального і платність спеціального використання природних ресурсів, відшкодування шкоди, заподіяної забрудненням навколишнього природного середовища;

в) вирішення проблем охорони навколишнього природного середовища на основі міждержавного співробітництва тощо;

г) усе перераховане в пунктах а)-в).

ТЕСТИ ДО ТЕМИ 9

1 Адміністративне право регулює відносини:

- а) екологічні;
- б) фінансові;
- в) управлінські;
- г) сімейні;
- д) трудові.

2 Норма права, яка передбачає відповідальність за дрібне хуліганство, є:

- а) заборонною;
- б) зобов'язуваною;
- в) уповноваженою;
- г) рекомендаційною;
- д) пропозиційною.

3 Адміністративна дієздатність громадян виникає після досягнення:

- а) 15 років;
- б) 16 років;
- в) 18 років;
- г) 21 року;
- д) 25 років.

4 Хто має право здійснити державну реєстрацію політичної партії?

- а) Кабінет Міністрів України;
- б) Рада Міністрів Автономної Республіки Крим;
- в) Міністерство культури України;
- г) Міністерство юстиції України;
- д) Міністерство внутрішніх справ України.

5 Яке об'єднання громадян для державної реєстрації має подати програмні документи?

- а) релігійне об'єднання;
- б) політична партія;
- в) профспілкова організація;
- г) творча спілка;
- д) спортивна федерація.

6 Які з перерахованих державних органів є органом виконавчої влади?

- а) прокуратура області;
- б) Вищий арбітражний суд України;
- в) Міністерство освіти і науки України;
- г) Інститут законодавства Верховної Ради України;
- д) районний суд.

7 Хто утворює, реорганізовує і ліквідує Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади України?

- а) Верховна Рада України;
- б) Верховна Рада за поданням Президента України;
- в) Президент за згодою Верховної Ради;
- г) Президент України за поданням Прем'єр-міністра;
- д) Кабінет Міністрів України.

8 Хто з перерахованих осіб не є державним службовцем?

- а) прокурор міста;
- б) районний суддя;
- в) начальник обласного управління юстиції;
- г) дільничний інспектор міліції;
- д) адвокат.

9 Який з наведених актів видає місцева державна адміністрація?

- а) указ;
- б) наказ,
- в) постанова;
- г) розпорядження;
- д) рішення.

10 Яка з наведених стадій порушує послідовність процедури прийняття та реалізації актів державного управління?

- а) збір інформації, визначення мети акта;

- б) розробка проекту акта;
- в) прийняття акта;
- г) узгодження акта із зацікавленими органами;
- д) виконання акта.

11 Який з наведених заходів є адміністративно-запобіжним?

- а) попередження;
- б) адміністративне затримання;
- в) адміністративний арешт;
- г) перевірка документів;
- д) вимога припинити правопорушення.

12 Адміністративній відповідальності підлягають особи, які досягли віку:

- а) 12 років;
- б) за окремі правопорушення — 14 років;
- в) 15 років;
- г) 16 років;
- д) 18 років.

13 Яке з наведених адміністративних стягнень може застосовуватися і як основне, і як додаткове?

- а) попередження;
- б) штраф;
- в) оплатне вилучення предмета;
- г) виправні роботи;
- д) позбавлення спеціального права.

14 Хто може призначити адміністративний арешт?

- а) адміністративна комісія;
- б) виконком сільської або селищної ради;
- в) районний (міський) суд (суддя);
- г) начальник органу внутрішніх справ;
- д) прокурор району.

15 Об'єктивна сторона правопорушення — це:

- а) сукупність об'єктивних і суб'єктивних ознак, які характеризують діяння як правопорушення;
- б) психічне ставлення правопорушника до скоєного ним діяння та її наслідків;
- в) зовнішня сторона правопорушення;

- г) сукупність суспільних відносин, які охороняються адміністративно-правовими нормами;
- д) речі матеріального характеру.

16 Загальний строк адміністративного затримання (крім виняткових випадків) встановлено не більш як:

- а) година;
- б) дві години;
- в) три години;
- г) чотири години;
- д) п'ять годин.

17 Скаргу на постанову у справі про адміністративне правопорушення може бути подано впродовж:

- а) п'яти днів з дня її винесення;
- б) семи днів з дня її винесення;
- в) 10 днів з дня її винесення;
- г) 15 днів з дня її винесення;
- д) 20 днів з дня її винесення.

18 Забезпечення безпеки України, її державного суверенітету, конституційного устрою, територіальної цілісності, економічної та оборонної могутності покладено на:

- а) Службу безпеки України;
- б) Управління державної служби охорони України;
- в) органи військової контррозвідки;
- г) Прикордонну службу України;
- д) усі перераховані органи.

19 Визначте основні завдання Служби безпеки України в наведених прикладах:

- а) захист державного суверенітету та конституційного ладу;
- б) припинення переходу державного кордону України;
- в) захист економічного, науково-технічного й оборонного потенціалу країни;
- г) охорона громадського порядку;
- д) усі перераховані в пунктах а), в).

20 До органів внутрішніх справ не належить:

- а) міліція;
- б) установи виконання покарань;
- в) органи пожежного нагляду;
- г) внутрішні війська;
- д) усе перераховане в пунктах б), в).

21 Справа про адміністративне правопорушення розглядається:

а) за місцем обліку транспортних засобів, за місцем вчинення правопорушення, за місцем проживання правопорушника;

б) за місцем розташування органу, який розглядає справу, за місцем проживання правопорушника, за місцем проживання потерпілого від правопорушення;

в) за місцем вчинення правопорушення, за місцем проживання правопорушника, за місцем роботи правопорушника;

г) за місцем вчинення правопорушення, за місцем його роботи, за місцем реєстрації транспортного засобу;

д) усе перераховане в пунктах б), в).

22 Протокол про адміністративне правопорушення підписується:

а) особою, яка вчинила адміністративне правопорушення, свідками; потерпілими, представниками сторін;

б) особою, яка його склала, особою, яка вчинила адміністративне правопорушення, свідками і потерпілим;

в) керівником органу, який розглядає справу, особою, яка вчинила адміністративне правопорушення; свідками і потерпілим;

г) прокурором, особою, яка його склала, особою, яка вчинила адміністративне правопорушення, свідками і потерпілим;

д) особою, яка його склала, особою, яка вчинила адміністративне правопорушення, свідками і потерпілим, представниками сторін.

23 Справа про адміністративне правопорушення розглядається:

а) в місячний строк з дня одержання органом, правомочним розглядати справу, протоколу про адміністративне правопорушення та інших матеріалів;

б) у десятиденний строк з дня одержання органом, правомочним розглядати справу, протоколу про адміністративне правопорушення;

в) упродовж двох місяців з дня одержання органом, правомочним розглядати справу, протоколу про адміністративне правопорушення;

г) у п'ятнадцятиденний строк з дня одержання органом, правомочним розглядати справу, протоколу про адміністративне правопорушення та інших матеріалів;

д) упродовж двадцяти днів з дня одержання органом, правомочним розглядати справу, протоколу про адміністративне правопорушення та інших матеріалів.

24 Яке з перерахованих стягнень не належить до адміністративних стягнень?

- а) штраф;
- б) оплатне вилучення;
- в) взяття на поруки;
- г) попередження;
- д) позбавлення спеціального права.

25 До неповнолітніх віком від 16 до 18 років не застосовуються адміністративні стягнення у вигляді:

- а) попередження;
- б) адміністративного арешту;
- в) позбавлення спеціального права;
- г) штрафу;
- д) конфіскації.

26 Визначте обставини, що виключають адміністративну відповідальність:

- а) скоєння правопорушення у стані сп'яніння;
- б) скоєння правопорушення неповнолітнім;
- в) необхідна оборона;
- г) виконання службових обов'язків;
- д) виконання наказу.

27 Серед зазначених заходів визначте адміністративні стягнення:

- а) сувора догана;
- б) зауваження;
- в) виправні роботи;
- г) догана;
- д) позбавлення волі.

28 Визначте серед зазначених адміністративних стягнень додаткові:

- а) штраф;
- б) конфіскація;

- в) попередження;
- г) виправні роботи;
- д) адміністративний арешт.

29 Серед запропонованих заходів визначте адміністративні стягнення, що застосовуються до неповнолітніх:

- а) висилання за межі України;
- б) штраф;
- в) догана;
- г) громадські роботи;
- д) адміністративний арешт.

30 З якого віку особу можна притягти до адміністративної відповідальності?

- а) 14 років;
- б) 16 років;
- в) 18 років;
- г) 15 років;
- д) 13 років.

31 Вкажіть заходи адміністративного примусу:

- а) позбавлення волі;
- б) догана;
- в) сувора догана;
- г) вилучення речей та документів.

32 Визначте органи виконавчої влади:

- а) Національний банк України;
- б) Верховний Суд України;
- в) Міністерство юстиції України;
- г) Митна служба України;
- д) усе перераховане в пунктах в), г).

33 Суб'єктами адміністративної відповідальності є:

- а) фізичні особи, які досягли віку 16 років;
- б) фізичні особи, які досягли віку 16 років, а також в окремих випадках фізичні особи, які досягли 14 років;
- в) фізичні особи, які досягли віку 16 років, а також в окремих випадках юридичні особи;
- г) тільки юридичні особи;
- д) тільки дієздатні юридичні особи.

34 Вищим судовим органом серед судів загальної юрисдикції в Україні є:

- а) Конституційний Суд України;
- б) Верховний Суд України;
- в) Європейський Суд з прав людини;
- г) Вищий апеляційний суд України;
- д) Рада юстиції України.

35 Для легалізації політичну партію необхідно зареєструвати:

- а) у Міністерстві внутрішніх справ;
- б) у Міністерстві юстиції України;
- в) у Секретаріаті Верховної Ради України;
- г) у Секретаріаті Президента України.

36 Яким є головне завдання адміністративного права?

- а) Правове регулювання шлюбних відносин у суспільстві;
- б) правове регулювання організаційних, управлінських відносин у суспільстві;
- в) правове регулювання міжнародних відносин;
- г) правове регулювання майнових відносин;
- д) правове регулювання взаємин громадян.

37 Заходом адміністративного впливу, що застосовується до неповнолітніх, є:

- а) виправні роботи;
- б) адміністративний арешт;
- в) попередження;
- г) конфіскація;
- д) позбавлення волі на певний строк.

38 Суб'єктами адміністративних правовідносин не можуть бути:

- а) об'єднання громадян;
- б) державні службовці;
- в) система місцевого самоврядування;
- г) державні органи виконавчої влади;
- д) громадяни України.

39 До центральних органів виконавчої влади не належить:

- а) Міністерство охорони здоров'я України;
- б) Міністерство транспорту України;

- в) Національний банк України;
- г) Митна служба України;
- д) усі перераховані.

40 До системи органів виконавчої влади не належить:

- а) Кабінет Міністрів України;
- б) Міністерство закордонних справ;
- в) Міністерство промислової політики;
- г) Секретаріат Президента України;
- д) усі перераховані.

41 Вищий орган виконавчої влади очолює:

- а) Президент України;
- б) Секретар Президента України;
- в) Голова Верховної Ради України;
- г) Міністр Кабінету Міністрів України;
- д) Прем'єр-міністр України.

**42 Про який вид стягнення йдеться у такому визначенні:
«Грошове стягнення, що накладається на громадян і посадових осіб за адміністративні правопорушення у випадках і розмірі, встановлених законами України»?**

- а) пеня;
- б) штраф;
- в) позика;
- г) конфіскація;
- д) виправні роботи.

**43 Про який вид стягнення йдеться у такому визначенні:
«Вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, полягає в його примусовому вилученні за рішенням суду і наступній реалізації з передачею вирученої суми колишньому власникові з відрахуванням витрат із реалізації вилученого предмета»?**

- а) адміністративне вилучення;
- б) штраф;
- в) виїмка;
- г) конфіскація;
- д) оплатне вилучення.

**44 Про який вид стягнення йдеться у такому визначенні:
«Полягає в примусовій безоплатній передачі цього предмета у власність держави за рішенням суду»?**

- а) адміністративне вилучення;
- б) штраф;
- в) виїмка;
- г) конфіскація;
- д) оплатне вилучення.

45 Про який вид стягнення йдеться у такому визначенні: «Застосовується на строк до двох місяців з відбуванням їх за місцем постійної роботи особи, яка вчинила адміністративне правопорушення»?

- а) адміністративне вилучення;
- б) позбавлення спеціального права;
- в) виїмка;
- г) виправні роботи;
- д) оплатне вилучення.

46 Про який вид стягнення йдеться у такому визначенні: «Установлюється і застосовується лише у виняткових випадках за окремі види адміністративних правопорушень»?

- а) позбавлення волі;
- б) позбавлення спеціального права;
- в) адміністративне затримання;
- г) виправні роботи;
- д) адміністративний арешт.

47 До джерел адміністративного права не належить:

- а) Конституція України;
- б) Кримінальний кодекс України;
- в) Повітряний кодекс України;
- г) Митний кодекс України;
- д) усе перераховане в пунктах в), г).

48 Максимальний строк, на який застосовується такий вид стягнення, як позбавлення спеціального права, становить:

- а) три роки;
- б) 12 місяців;
- в) два роки;
- г) шість місяців;
- д) п'ять років.

49 Виправні роботи застосовуються на:

а) строк до трьох місяців з відрахуванням до 20 % заробітку;

- б) строк до двох місяців з відрахуванням до 20 % заробітку;
- в) строк до чотирьох місяців з відрахуванням до 10 % заробітку;
- г) строк до шести місяців з відрахуванням до 10 % заробітку;
- д) строк до шести місяців з відрахуванням до 20 % заробітку;

50 Який орган адміністративної юрисдикції має право призначати адміністративний арешт?

- а) адміністративні комісії;
- б) районні (міські) суди;
- в) органи внутрішніх справ та районні (міські) суди;
- г) прокурор району та органи внутрішніх справ;
- д) виконком сільської або селищної ради.

ТЕСТИ ДО ТЕМИ 10

1 Кримінальні закони можуть видаватися:

- а) Президентом України;
- б) виключно Верховною Радою України;
- в) Кабінетом Міністрів України;
- г) Верховним Судом України;
- д) Конституційним Судом України.

2 Ознака караності злочину полягає в тому, що:

- а) злочинне діяння особи обов'язково буде покаране;
- б) за вчинення злочину законом передбачена певна санкція;
- в) злочин є суспільно небезпечним діянням;
- г) кожен з видів злочину обов'язково зазначений в Кримінальному Кодексі України;
- д) злочин є суспільно шкідливим діянням.

3 Відмінність між злочином та іншими правопорушеннями полягає в тому, що:

- а) інші правопорушення не є суспільно небезпечними;
- б) злочини мають вищий рівень суспільної небезпеки;
- в) злочини вчиняються тільки спеціальними суб'єктами;
- г) інші правопорушення не є суспільно небезпечними, злочини мають вищий рівень суспільної небезпеки;
- д) злочини мають вищий рівень суспільної шкідливості.

4 Кримінальна відповідальність:

а) є особливим видом юридичної відповідальності, який характеризується власними видовими ознаками;

б) за ознаками повністю охоплюється поняттям юридичної відповідальності;

в) не має ніякого стосунку до юридичної відповідальності;

г) відповідальність, яка настає за вчинення правопорушення.

5 Склад злочину:

а) є сукупністю об'єктивних ознак, що визначають певне діяння як злочинне;

б) є сукупністю ознак, що визначають певне діяння як протизаконне;

в) є сукупністю об'єктивних та суб'єктивних ознак, що визначають певне діяння як злочинне;

г) є сукупністю суб'єктивних ознак, що визначають певне діяння як злочинне.

6 До ознак злочину належить:

а) суспільна небезпечність;

б) причинний зв'язок;

в) предмет;

г) мета;

д) бездіяльність.

7 До обов'язкових ознак об'єктивної сторони складу злочину належить:

а) шкідливі наслідки;

б) причинний зв'язок;

в) діяння (дія та бездіяльність);

г) дія;

д) мотив.

8 Загальний вік кримінальної відповідальності дорівнює:

а) 14 рокам;

б) 15 рокам;

в) 16 рокам;

г) 18 рокам;

д) 21 року.

9 До обов'язкових ознак суб'єкта злочину належить:

- а) службове становище;
- б) осудність особи;
- в) соціальний статус, певний вік особи;
- г) осудність особи, певний вік особи;
- д) вина.

10 До обов'язкових ознак суб'єктивної сторони злочину належить:

- а) мета;
- б) умисел;
- в) вина;
- г) необережність;
- д) вік особи.

11 У разі необхідної оборони правомірна шкода завдається:

- а) особі, яка здійснює посягання;
- б) інтересам третіх осіб;
- в) особі, яка обороняється;
- г) жодній з осіб.

12 Для визначення необхідної оборони необхідна:

- а) рівність між завданою шкодою тому, хто посягає, і суспільною небезпечністю посягання;
- б) відносна відповідність між завданою шкодою тому, хто посягає, і суспільною небезпечністю посягання;
- в) пропорційність між завданою шкодою тому, хто посягає, і суспільною небезпечністю посягання;
- г) розмір шкоди.

13 Судимість:

- а) не тягне за собою жодних обмежень правового характеру;
- б) тягне за собою кримінально-правові обмеження;
- в) тягне за собою загально-правові обмеження;
- г) тягне за собою кримінально-правові та загально-правові обмеження.

14 Погашення судимості — це:

- а) автоматичне її припинення;
- б) припинення стану судимості за ухвалою суду;
- в) припинення стану судимості внаслідок акту амністії;

г) припинення стану судимості за ухвалою суду; припинення стану судимості внаслідок акту амністії.

15 Амністія:

- а) оголошується Президентом України;
- б) застосовується щодо всіх засуджених;
- в) застосовується щодо певної категорії засуджених;
- г) оголошується Законом України та застосовується щодо певної категорії засуджених.

16 Види співучасників:

- а) виконавець, потерпілий, організатор, пособник;
- б) підбурювач, виконавець, організатор, пособник;
- в) організатор, виконавець, замовник;
- г) ініціатор, виконавець, організатор.

17 Залежно від ступеня тяжкості злочини поділяються на:

- а) злочини невеликої тяжкості, середньої тяжкості, тяжкі та особливо тяжкі;
- б) злочини тяжкі та особливо тяжкі;
- в) злочини невеликої тяжкості, середньої тяжкості, нетяжкі;
- г) не поділяються зовсім.

18 Об'єктивна сторона злочину — це:

- а) внутрішня сторона діяння, що містить психічні процеси, які характеризують свідомість і волю особи в момент вчинення злочину;
- б) зовнішня сторона діяння, яка виражається у вчиненні передбаченого законом діяння (дії чи бездіяльності), що заподіює чи створює загрозу заподіяння шкоди об'єктові злочину;
- в) внутрішня сторона діяння, яка виражається у вчиненні переліченого законом діяння (дії чи бездіяльності), що заподіює чи створює загрозу заподіяння шкоди об'єктові злочину;
- г) зовнішня сторона діяння, що містить психічні процеси, які характеризують свідомість і волю особи в момент вчинення злочину.

19 Суб'єктивна сторона злочину — це:

- а) внутрішня сторона діяння, що містить психічні процеси, які характеризують свідомість і волю особи в момент вчинення злочину;
- б) зовнішня сторона діяння, яка виражається у вчиненні

передбаченого законом діяння (дії чи бездіяльності), що заподіює чи створює загрозу заподіяння шкоди об'єктові злочину;

в) внутрішня сторона діяння, яка виражається у вчиненні передбаченого законом діяння (дії чи бездіяльності), що заподіює чи створює загрозу заподіяння шкоди об'єктові злочину;

г) зовнішня сторона діяння, що включає психічні процеси, які характеризують свідомість і волю особи в момент вчинення злочину.

20 Об'єкт злочину — це:

а) суспільні відносини, на які посягає злочин, завдаючи їм певної шкоди, і які поставлені під охорону закону про кримінальну відповідальність;

б) знаряддя, завдяки якому було вчинено злочин;

в) особа, якій на момент злочину виповнилося 14 років;

г) активна, свідома, суспільно небезпечна, протиправна поведінка суб'єкта.

21 Суб'єкт злочину — це:

а) фізична осудна особа, яка вчинила злочин у віці, з якого може наставати кримінальна відповідальність;

б) суспільні відносини, на які посягає злочинець, завдаючи їм певної шкоди, і які поставлені під охорону закону про кримінальну відповідальність;

в) спосіб вчинення злочину;

г) винна в злочині фізична особа, якій на момент злочину ще не виповнилося 14 років.

22 Обставинами, що пом'якшують покарання, є:

а) щире каяття, добровільна відмова від вчинення злочину, вчинення злочину повнолітнім, вчинення злочину вагітною жінкою;

б) вчинення злочину групою осіб в стані сп'яніння, вагітною жінкою, неповнолітнім;

в) явка із зізнанням, щире каяття, добровільне відшкодування збитків, вчинення злочину неповнолітнім, вчинення злочину вагітною жінкою, вчинення злочину під впливом погрози;

г) вчинення злочину повторно, групою осіб, у зв'язку з виконанням службового обов'язку, в стані сп'яніння, тяжкі наслідки, завдані злочином, вчинення злочину з особливою жорстокістю.

23 Обставинами, що обтяжують покарання, є:

а) щире каяття; добровільне відшкодування збитків, вчинення злочину неповнолітнім, вчинення злочину вагітною жінкою;

б) вчинення злочину групою осіб, в стані сп'яніння, вагітною жінкою, неповнолітнім;

в) явка із зізнанням, щире каяття, добровільне відшкодування збитків, вчинення злочину неповнолітнім, вчинення злочину вагітною жінкою, вчинення злочину під впливом погрози;

г) вчинення злочину повторно, групою осіб, у зв'язку з виконанням службового обов'язку, в стані сп'яніння, тяжкі наслідки, завдані злочином, вчинення злочину з особливою жорстокістю.

24 Принципами кримінального права є:

а) відповідальність лише за вчинення суспільно небезпечного діяння, передбаченого законом як злочин; особистий характер відповідальності; індивідуалізація кримінальної відповідальності та покарання;

б) гласність, рівність, незмінність, постійність, чіткість, точність, наочність;

в) караність, неможливість уникнути покарання за вчинений злочин, уособленість;

г) сукупність усіх принципів, що стосуються юридичної відповідальності.

25 З якого віку настає кримінальна відповідальність неповнолітнього?

а) з 11 років;

б) з 14 років;

в) з 16 років

г) з 17 років.

26 Види стадій злочину, які передбачені КК України:

а) готування, замах, добровільна відмова;

б) готування, закінчений злочин, виявлення наміру;

в) готування, замах, діяльне каяття;

г) готування, замах, закінчений злочин.

27 Звільнення від кримінальної відповідальності здійснюється:

- а) спеціально уповноваженою особою;
- б) прокурором;
- в) слідчим;
- г) виключно судом.

28 Яка ознака характеризує об'єктивну сторону хуліганства?

- а) бажання показати свою зухвалість;
- б) хуліганський мотив;
- в) грубе порушення громадського порядку;
- г) вживання спиртних напоїв перед протиправними діями.

29 З яких частин складається Кримінальний Кодекс України?

- а) Загальної та Обов'язкової;
- б) Загальної та Особливої;
- в) Особистої та Нормативної;
- г) Загальної та Факультативної.

30 За яким критерієм законодавець класифікує злочини в Кримінальний Кодекс України?

- а) за ступенем тяжкості злочину;
- б) за часом та місцем вчинення злочину;
- в) за віком особи, що вчинила злочин;
- г) за видом завданої шкоди.

ТЕСТИ ДО ТЕМИ 11

1 Шлюбом за Сімейним кодексом України є:

а) посвідчений відповідним релігійним органом факт вінчання чоловіка та жінки;

б) проживання двох осіб однієї статі разом;

в) сімейний союз чоловіка і жінки;

г) сімейний союз жінки та чоловіка, зареєстрований в державному органі реєстрації актів цивільного стану;

д) сімейний союз жінки та чоловіка, зареєстрований в державному органі реєстрації актів громадського стану.

2 Недійсним є шлюб:

- а) між особами різної національності;
- б) між особами різної раси;
- в) між особами різних громадянств;
- г) між особами, які є родичами по прямій лінії споріднення;
- д) між особами різного віросповідання.

3 Шлюб визнається неукладеним у випадку:

- а) недосягнення сторонами шлюбного віку;
- б) недосягнення сторонами згоди про певні питання розподілу майна;
- в) реєстрації за відсутності нареченого чи нареченої;
- г) реєстрації в неналежному місці;
- д) реєстрації під впливом насильства.

4 Правовий статус дитини має особа до досягнення нею:

- а) 14 років;
- б) 16 років;
- в) 18 років;
- г) 21 року;
- д) 24 років.

5 Форма шлюбного договору:

- а) усна;
- б) письмова;
- в) письмова з нотаріальним посвідченням;
- г) письмова з державною реєстрацією;
- д) на вибір сторін.

6 Шлюб припиняється внаслідок:

- а) смерті одного з членів подружжя;
- б) оголошення померлим одного з членів подружжя;
- в) його розірвання;
- г) усі перелічені вище варіанти;
- д) варіанти, перелічені в пунктах а) і б).

7 Заява про реєстрацію шлюбу втрачає силу (якщо реєстрація у встановлений день не відбулася) після спливу:

- а) одного місяця;
- б) двох місяців;
- в) трьох місяців;
- г) чотирьох місяців;
- д) п'яти місяців.

8 До якого віку батьки повинні утримувати дитину (за загальним правилом)?

- а) до 14 років;
- б) до 16 років;
- в) до 18 років;
- г) до 20 років;
- д) до 21 року.

9 Якщо батьки дитини проживають окремо, дитина самостійно визначає своє місце проживання у одного з батьків, якщо вона досягла:

- а) 10 років;
- б) 14 років;
- в) 15 років;
- г) 16 років;
- д) 18 років.

10 Яке майно належить до спільної сумісної власності подружжя?

- а) набуте подружжям за час шлюбу;
- б) майно, набуте дружиною, чоловіком до шлюбу;
- в) речі індивідуального користування;
- г) речі індивідуального користування, які належать до коштовностей.

11 З якого моменту шлюб вважається недійсним?

- а) з набранням законної сили рішенням суду про розлучення;
- б) з часу укладення шлюбу;
- в) з часу подання заяви про розірвання шлюбу;
- г) з моменту прийняття судом рішення про розірвання шлюбу.

12 Який шлюбний вік встановлений законодавством України?

- а) 17 років для жінок і 18 років для чоловіків;
- б) 18 років для жінок і 18 років для чоловіків;
- в) 21 рік для жінок та чоловіків;
- г) 18 років для жінок і 17 для чоловіків;
- д) не встановлений.

13 В якому органі необхідно укладати шлюб?

- а) у суді;

- б) в органах реєстрації актів цивільного стану;
- в) у церкві;
- г) у третейському суді;
- д) у нотаріуса.

14 За життя подружжя шлюб може бути припинений шляхом розірвання:

- а) за заявою одного з подружжя;
- б) за заявою обох з подружжя;
- в) за заявою батьків подружжя;
- г) за бажанням третіх осіб;
- д) усе перераховане у пунктах а), б).

15 Проживання однією сім'єю жінки та чоловіка без шлюбу не є підставою для:

- а) виникнення у них прав та обов'язків подружжя;
- б) створення сім'ї та шлюбних стосунків;
- в) укладення шлюбного договору;
- г) створення сім'ї та подружжя.

16 Чи може бути підставою для виникнення у жінки та чоловіка прав та обов'язків подружжя релігійний обряд шлюбу?

- а) так, якщо відновлений орган реєстрації актів цивільного стану дав згоду;
- б) ні;
- в) так, якщо є згода державних органів або обряд відбувся до створення державних органів реєстрації актів цивільного стану;
- г) коли релігійний обряд відбувся до створення або відновлення державних органів реєстрації актів цивільного стану.

17 Одношлюбність в сімейних стосунках означає:

- а) жінка та чоловік можуть одночасно перебувати лише в одному шлюбі;
- б) жінка та чоловік мають право на повторний шлюб лише після припинення попереднього шлюбу;
- в) жінка та чоловік шлюб укладають лише один раз;
- г) усе перераховане в пунктах а), б).

18 Розірвання шлюбу в судовому порядку здійснюється:

- а) за заявою подружжя, яке має дітей, коли буде встановлено, що подальше спільне життя подружжя і збереження

шлюбу суперечить інтересам одного з них або інтересам їхніх дітей;

б) за заявою подружжя, яке має дітей (до заяви має бути доданий письмовий договір про те, з ким житимуть діти і як у їхньому утриманні та вихованні братиме участь інший із подружжя, що живе окремо);

в) за позовом одного із подружжя, коли буде встановлено, що подальше спільне життя подружжя і збереження шлюбу суперечить інтересам одного з них або інтересам їхніх дітей;

г) усе перераховане в пунктах б), в).

19 Право вимагати аліменти мають особи:

а) непрацездатні чоловік або дружина, чоловік або дружина, чії доходи є нижчими за прожитковий мінімум, дружина під час вагітності та впродовж трьох років після народження дитини (якщо дитина має вади фізичного або психічного розвитку — до досягнення дитиною шести років), чоловік, з яким проживає дитина, до досягнення нею трьох років (якщо дитина має вади фізичного чи психічного розвитку — до досягнення нею шести років), чоловік або дружина, з ким проживає дитина-інвалід;

б) працездатні чоловік або дружина, чоловік або дружина, чії доходи є нижчими за прожитковий мінімум, дружина під час вагітності та впродовж трьох років після народження дитини (якщо дитина має вади фізичного або психічного розвитку — до досягнення дитиною шести років), чоловік, з яким не проживає дитина, до досягнення нею трьох років (якщо дитина має вади фізичного чи психічного розвитку — до досягнення нею шести років), чоловік або дружина, з ким проживає дитина-інвалід;

в) непрацездатні чоловік або дружина, дружина під час вагітності і після народження дитини (якщо дитина має вади фізичного або і психічного розвитку — до досягнення дитиною шести років), чоловік, з яким не проживає дитина, до досягнення нею трьох років (якщо дитина має вади фізичного чи психічного розвитку — до досягнення нею шести років), чоловік або дружина, з ким проживає дитина-інвалід;

г) чоловік або дружина, чоловік або дружина, чії доходи є нижчими за прожитковий мінімум, дружина під час вагітності та впродовж трьох років після народження дитини (якщо дитина має

вади фізичного або психічного розвитку — до досягнення дитиною шести років), чоловік або дружина, з ким проживає дитина-інвалід.

20 До підстав позбавлення батьківських прав не належить така обставина:

а) якщо буде встановлено, що мати, батько не приділяли достатньо уваги вихованню дитини, впродовж двох місяців не виявляли батьківської турботи щодо дитини;

б) батьки не забрали дитину з пологового будинку чи іншого закладу охорони без поважної причини і впродовж шести місяців не виявляли батьківської турботи щодо дитини;

в) батьки вдаються до експлуатації дитини, примушують її до жебракування і бродяжництва, батьки ухиляються від своїх обов'язків з виховання дитини;

г) батьки жорстоко поведуться з дитиною, є хронічними алкоголіками.

ТЕСТИ ДО ТЕМИ 12

1 Джерелами бюджетних ресурсів є:

а) Бюджетний кодекс України;

б) платежі господарських організацій та податки з фізичних та юридичних осіб;

в) закони України, що врегульовують бюджетні відносини;

г) постанови бюджетного комітету Верховної Ради України;

д) усе перераховане в пунктах а), в).

2 Підберіть відповідне поняття до визначення: «Це галузь права, що врегульовує відносини, які складаються в процесі мобілізації, розподілу і використання державних коштів»:

а) податкове право;

б) адміністративне право;

в) бюджетне право;

г) економічне право;

д) фінансове право.

3 Якого поняття стосується таке визначення: «Це план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються органами державної влади та органами місцевого самоврядування упродовж бюджетного періоду»?

- а) Бюджетний кодекс України;
- б) Бюджетний план держави;
- в) Бюджет держави;
- г) зведений бюджет регіонів України;
- д) загальний фонд бюджету.

4 Підберіть відповідне поняття до визначення: «Це утворення фондів кредитування і посередництво у платежах».

- а) кредитний банківський фонд;
- б) банківська операція;
- в) пасивні банківські операції;
- г) активні банківські операції;
- д) банківське посередництво.

5 Які види податків і зборів встановлені законодавством України?

- а) загальнодержавні та регіональні;
- б) місцеві та обов'язкові;
- в) загальнодержавні та місцеві;
- г) регіональні, державні та муніципальні;
- д) міжнародні та державні.

6 Фінансове право — це:

а) сукупність правових норм, що регулюють відносини, пов'язані і процедурою обстеження фінансово-господарської діяльності економічного суб'єкта;

б) самостійна галузь публічного права, що регулює суспільні відносини у сфері мобілізації, розподілу і використання фінансових ресурсів держави з метою забезпечення виконання нею своїх завдань і функцій;

в) галузь права, що регулює відносини у сфері оподаткування та банківської діяльності;

г) система нормативних актів, за допомогою яких можливо детально вивчити нормативи фінансової та бухгалтерської звітності.

7 Фінансово-правові відносини — це:

а) врегульовані нормами фінансового права суспільні відносини, учасники яких виступають як носії юридичних прав і обов'язків, які реалізують приписи цих норм із формування, розподілу і використання державних фондів коштів;

б) відносини організаційного характеру, які пов'язані з майновими правами і обов'язками суб'єктів господарювання;

в) складовий елемент фінансового права, за допомогою якого у фізичних осіб виникає можливість реалізувати фінансово-правові норми;

г) юридична форма вияву і закріплення фінансових відносин, що надаються лише між державними юридичними установами.

8 Державний бюджет — це:

а) сфера економічних відносин, де відбувається купівля-продаж фінансових ресурсів;

б) план утворення та використання фінансових ресурсів для забезпечення функцій, які здійснюються органами державної влади та органами місцевого самоврядування;

в) сукупність централізованих та децентралізованих грошових фондів, що перебувають під контролем держави;

г) загальна частина доходів держави, що виражена в сукупності податків, стягнутих державними органами.

9 Основні функції бюджету:

а) перерозподіл національного доходу і валового внутрішнього продукту, фінансове забезпечення соціальної політики, підтримання та розвиток економіки держави;

б) удосконалювання оподаткування, стабілізування економічних нормативів стосовно кредитної політики, збільшення процентної ставки щодо надання кредитів;

в) утримання загальнодержавних фондів з майбутнім розподіленням доходів цих фондів, розвиток аграрного сектора держави, забезпечення стабільності грошової одиниці держави;

г) державне регулювання економіки, підтримання галузі народного господарства, стабілізування політичних відносин.

10 До доходів бюджету держави належать:

а) податки, рентні платежі, відрахування на покриття геологорозвідувальної роботи, внески у пенсійний фонд та

соціальне страхування, платежі за використання природних ресурсів і плати за забруднення природного середовища, відрахування на ремонт автомобільних доріг, мито, митні збори, доходи від банківської діяльності;

б) прибутковий податок з громадян, податок з прибутку підприємств, місцеві податки та збори, доходи від державного кредиту, доходи від особистого страхування;

в) процентні доходи від банківської діяльності, вартість цінних паперів емітентом яких є держава, суми кредитів, надані державі, добровільні внески юридичних осіб;

г) збори та обов'язкові платежі, доходи від державного кредиту, благодійна допомога від суб'єктів підприємницької діяльності.

11 Принципи, за якими здійснюються видатки держави:

а) планування, повнота, принциповість, гласність;

б) безповоротність, безвідплатність, економічність, оптимальне поєднання власних, кредитних, бюджетних коштів;

в) стабільність, гласність, демократичність, соціальна спрямованість, наочність;

г) контроль, безповоротність, безвідплатність, в міру виконання планів, оптимальне поєднання власних, кредитних, бюджетних коштів, економія, цільове спрямування.

12 Стадії бюджетного процесу:

а) складання проектів бюджету, розгляд та прийняття закону «Про Державний бюджет», виконання бюджету, підготовка та розгляд звіту про виконання бюджету;

б) прийняття Закону «Про Державний бюджет», контроль за виконанням цього закону, виконання закону;

в) збір доходів бюджету, фінансування витрат з бюджету, формування рівня видатків;

г) складання проекту бюджету, виконання бюджету, підготовка звіту про виконання бюджету.

13 Бюджетна система України містить:

а) Державний бюджет, бюджет Автономної Республіки Крим, місцеві бюджети;

б) обласний бюджет, бюджет районів, бюджет міст, селищний бюджет, зведений бюджет України;

в) обласний бюджет, місцевий бюджет, бюджети міст з районним поділом, республіканський бюджет;

г) Державний бюджет, бюджети міст з районним поділом, селищний бюджет, зведений бюджет України.

14 До якого числа та місяця повинен бути прийнятий бюджет на наступний рік?

- а) до 1 грудня поточного року;
- б) до 15 січня;
- в) до 10 червня;
- г) до 31 грудня.

15 Податок — це:

а) елемент доходної та видаткової частини бюджетної класифікації;

б) правова категорія, за допомогою якої право власності переходить від одного суб'єкта до іншого;

в) обов'язковий платіж, що надходить від юридичних та фізичних осіб до бюджету відповідного рівня на підставі законодавчих актів;

г) фінансовий елемент, за допомогою якого суб'єкти підприємницької діяльності збільшують свій прибуток.

16 Функції податків:

- а) контрольна, ревізійна, політична;
- б) фіскальна, контрольна, розподільна, економічна;
- в) економічна, розподільна, контрольна, правова;
- г) фіскальна, правова, регулятивна.

17 Національний банк — це:

а) сфера економічних відносин, де відбувається купівля-продаж фінансових ресурсів;

б) фінансовий орган держави, що забезпечує доходи і витрати держави;

в) об'єднання грошових фондів, що перебувають у руках держави;

г) юридична особа зі статусом центрального банку, який, відповідно до чинного законодавства, має право здійснювати на певній території банківський нагляд та банківське регулювання, забезпечувати запровадження стабільного стану грошово-кредитної політики.

18 Банк — це:

а) юридична особа, яка на підставі ліцензії НБУ має виключне право здійснювати у сукупності банківські операції з фізичними та юридичними особами;

б) державна організація, в якій частка капіталу, що належить хоча б одному нерезиденту, перевищує 10%;

в) громадська установа, яка на правах фінансово-кредитної установи має право надавати кредити;

г) комерційна фінансово-кредитна установа, яка має право на відкриття і ведення банківських рахунків фізичних та юридичних осіб.

19 Основна функція Національного банку України:

а) перерозподіл національного доходу і валового внутрішнього продукту, фінансове забезпечення соціальної політики;

б) забезпечення стабільності грошової одиниці України;

в) державне регулювання стану грошово-кредитної політики;

г) надання комерційним банкам ліцензій для здійснення банківських операцій.

20 Види банків на території України:

а) універсальні, спеціалізовані (ощадні, інвестиційні, іпотечні, розрахункові);

б) комерційні, універсальні, національні;

в) спеціалізовані, клірингові, національні, ощадні;

г) національні, кооперативні та комерційні.

21 Суб'єктами фінансових відносин є:

а) державний прибуток і валовий суспільний продукт;

б) держава, підприємства, громадяни;

в) надходження від державних позик;

г) податки, цінні папери, валюти.

22 Об'єктами фінансових відносин є:

а) прибуток, податки, цінні папери;

б) валовий суспільний продукт і національний доход;

в) грошові доходи;

г) держава, підприємства, громадяни.

23 До загальнодержавних податків належать:

а) акцизний збір, податок на додану вартість (ПДВ), податок на прибуток підприємств;

б) ринковий збір, комунальний податок, збір за паркування;

в) готельний збір, податок на промисел;

г) збір за забруднення навколишнього середовища.

24 До місцевих податків належать:

- а) готельний збір, податок за рекламу, збір за видачу дозволів на розміщення об'єктів торгівлі;
- б) податок з доходів фізичних осіб, мито, акцизний збір;
- в) плата за торговий патент, податок на прибуток підприємств;
- г) земельний податок, податок з власників транспортних засобів.

25 Складовими державного бюджету є:

- а) доходи і видатки бюджету;
- б) прибутки і витрати державних коштів;
- в) державний борг, доходи і видатки бюджетних коштів;
- г) фінансування державних позик.

26 Основні функції бюджету:

- а) перерозподіл валового внутрішнього продукту і національного доходу;
- б) фінансове забезпечення аграрної політики;
- в) удосконалення оподаткування;
- г) скорочення державних дотацій.

27 Дефіцит бюджету — це:

- а) перевищення доходів держави над видатками держави;
- б) перевищення видатків над доходами;
- в) виявлення додаткових фінансових резервів;
- г) сукупність зобов'язань держави.

28 До суб'єктів фінансових правовідносин належать:

- а) національний дохід і валовий суспільний продукт;
- б) держава, підприємства, громадяни;
- в) надходження від державних позик;
- г) податки, цінні папери, валюти.

29 Доходами бюджету держави є:

- а) надходження до бюджету, що використовуються державою для здійснення її функцій та регулюються правовими нормами;
- б) кошти, що спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним бюджетом, окрім коштів на погашення основної суми боргу та повернення надміру сплачених до бюджету сум;
- в) процентні доходи від банківської діяльності, вартість

цінних паперів, емітентом яких є держава, суми кредитів, надані державі, добровільні внески юридичних осіб;

г) збори та обов'язкові платежі, доходи від державного кредиту, благодійна допомога від суб'єктів підприємницької діяльності.

30 До видатків бюджету належать:

а) надходження до бюджету, що використовуються державою для здійснення її функцій та регулюються правовими нормами;

б) кошти, що спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним бюджетом, окрім коштів на погашення основної суми боргу та повернення надміру сплачених до бюджету сум;

в) процентні доходи від банківської діяльності, вартість цінних паперів, емітентом яких є держава, суми кредитів, надані державі, добровільні внески юридичних осіб;

г) збори та обов'язкові платежі, доходи від державного кредиту, благодійна допомога від суб'єктів підприємницької діяльності.

31 До принципів, за якими здійснюються видатки держави, належать:

а) прогнозування, плановість, принциповість, гласність;

б) безповоротність, безвідплатність, економічність, оптимальне поєднання власних, кредитних, бюджетних коштів;

в) стабільність, гласність, демократичність, соціальна спрямованість, наочність;

г) контроль, безповоротність, безвідплатність, в міру виконання планів, оптимальне поєднання власних, кредитних, бюджетних коштів, економія, цільове спрямування.

32 До складових державного бюджету належать:

а) доходи і видатки бюджету;

б) прибутки і витрати державних коштів;

в) державний борг, доходи і видатки бюджетних коштів;

г) фінансування державних позик.

33 Профіцит бюджету — це:

а) перевищення доходів держави над видатками держави;

б) фінансове забезпечення аграрної політики;

в) перевищення видатків над доходами;

г) скорочення державних дотацій.

34 Бюджетне право — це:

а) сукупність фінансово-правових норм, що регулюють суспільні відносини, які складаються в процесі формування і виконання державного бюджету;

б) сукупність фінансово-правових норм, що регулюють суспільні відносини, які складаються в процесі здійснення системи оподаткування;

в) сукупність фінансово-правових норм, що регулюють суспільні відносини, які складаються в процесі прийняття бюджету країни;

г) сукупність фінансово-правових норм, що регулюють суспільні відносини, які складаються в процесі здійснення банківської діяльності.

35 Податкове право — це:

а) сукупність фінансово-правових норм, що регулюють суспільні відносини, які складаються в процесі здійснення банківської діяльності;

б) сукупність фінансово-правових норм, які встановлюють права і обов'язки держави та платників податків, порядок погашення податкових зобов'язань та процес податкового контролю;

в) сукупність фінансово-правових норм, які встановлюють права і обов'язки платників податків, порядок здійснення податкових зобов'язань та процес фінансового контролю з боку незалежних фінансових установ;

г) сукупність фінансово-правових норм, які встановлюють права та обов'язки податкових органів контролю, порядок здійснення податкових перевірок.

36 До загальнодержавних податків і зборів належать:

а) ПДВ, акцизний збір, податок на прибуток підприємств, податок на доходи фізичних осіб, мито, державне мито, податок на майно, податок з власників транспортних засобів, збір за забруднення навколишнього середовища;

б) податок з реклами, комунальний податок, збір за паркування, ринковий збір, курортний збір, збір з власників собак;

в) ПДВ, акцизний збір, податок на прибуток підприємств, податок на доходи фізичних осіб, збір за участь у перегонах на іподромі, збір за видачу ордера на квартиру;

г) готельний збір, податок на промисел, збір за забруднення навколишнього середовища.

37 Під місцевими податками та зборами необхідно розуміти:

а) ПДВ, акцизний збір, податок на прибуток підприємств, податок на доходи фізичних осіб, мито, державне мито, податок на майно, податок з власників транспортних засобів, збір за забруднення навколишнього середовища тощо;

б) податок з реклами, комунальний податок, збір за паркування, ринковий збір, курортний збір, збір з власників собак;

в) ПДВ, акцизний збір, податок на прибуток підприємств, податок на доходи фізичних осіб, збір за участь у перегонах на іподромі, збір за видачу ордера на квартиру;

г) готельний збір, податок на промисел, збір за забруднення навколишнього середовища.

38 Банківське право — це:

а) сукупність норм, що регулюють відносини, пов'язані з кредитуванням юридичних та фізичних осіб;

б) сукупність фінансово-правових норм, встановлених Національним банком України щодо діяльності комерційних банків у країні;

в) інститут фінансового права, що регламентує повноваження державних банків на території країни;

г) сукупність норм, встановлених та санкціонованих державою, що регулюють відносини, які виникають у процесі банківської діяльності.

39 До принципів податкового права не належать:

а) обов'язковість платежу, рівнозначність і пропорційність;

б) контроль за рухом грошових фондів, економічна доцільність;

в) рівність, соціальна справедливість, стабільність, економічна обґрунтованість, компетентність;

г) регулярність стягнення, одноразовість обкладання, науковий підхід у формуванні елементів податкового механізму тощо.

40 Для якого банку України одержання прибутку не є основною метою діяльності?

- а) Ощадного банку України;
- б) Аграрного банку;
- в) Промислового банку;
- г) Національного банку України;
- д) Інноваційного банку.

ТЕСТИ ДО ТЕМИ 13

1 Не належать до господарських товариств:

- а) акціонерні товариства;
- б) повні товариства;
- в) неповні товариства;
- г) товариства з додатковою відповідальністю;
- д) командитні товариства.

2 Підберіть поняття до визначення: «Висловлене у належній формі правомірне волевиявлення двох або більше суб'єктів господарських правовідносин про встановлення взаємних прав і обов'язків».

- а) ліцензія на господарську діяльність;
- б) підприємницька діяльність у господарській сфері;
- в) господарсько-процесуальний договір;
- г) цивільний договір;
- д) господарський договір.

3 Якого поняття стосується таке визначення: «Товариство, яке поряд з учасниками, які відповідають за зобов'язаннями товариства всім своїм майном, включає також учасників, відповідальність яких обмежується вкладом у майні товариства»?

- а) товариство з обмеженою відповідальністю;
- б) товариство з додатковою відповідальністю;
- в) акціонерне товариство;
- г) командитне товариство;
- д) повне товариство.

4 Де реєструються суб'єкти підприємницької діяльності?

- а) в органах МВС;
- б) у Міністерстві юстиції;

- в) у виконавчому комітеті місцевої ради;
- г) у нотаріуса.

5 Право власності складається з:

- а) права володіння, права користування, права розпорядження;
- б) права володіння, права користування, права дарування;
- в) права володіння, права розпорядження;
- г) права користування, права розпорядження.

6 Кому в Україні заборонено займатися підприємницькою діяльністю?

- а) іноземцям;
- б) державним службовцям;
- в) особам без громадянства;
- г) членам політичних партій;
- д) членам громадських організацій.

7 Сутність господарської діяльності, яка є предметом господарського права:

- а) полягає у виробництві продукції, виконанні робіт, наданні послуг для задоволення потреб громадян;
- б) виконується на професійних засадах;
- в) здійснюється за відповідну винагороду;
- г) поєднує як приватні інтереси суспільства, так і публічні;
- д) усе перераховане вище.

8 Однією із специфічних ознак суб'єктів господарського права є:

- а) державно-владний характер;
- б) наявність юрисдикційних повноважень;
- в) наявність власного майна у формі основних фондів, обігових коштів;
- г) наявність прав у сфері державного управління;
- д) вирішення спорів у адміністративному порядку.

9 Якого з методів господарського права стосується таке визначення: «Метод, заснований на тому, що суб'єкти господарювання мають право за власною ініціативою приймати рішення, які не суперечать законодавству»?

- а) метод координації;
- б) метод субординації;
- в) метод рекомендацій;
- г) метод автономних рішень.

10 Якого з методів господарського права стосується таке визначення: «Метод, який вказує на те, що діяльність суб'єктів підпорядковується обов'язковим вимогам законів та вказівкам компетентних органів»?

- а) індикативний метод;
- б) імперативний метод;
- в) метод рекомендацій;
- г) метод владних приписів.

11 Якого з методів господарського права стосується таке визначення: «Метод, який полягає в тому, що держава регулює поведінку об'єктів господарських відносин шляхом рекомендацій певної поведінки»?

- а) метод владних приписів;
- б) імперативний метод;
- в) метод рекомендацій;
- г) метод автономних рішень.

12 Як називається нормативний акт, який врегульовує питання діяльності суб'єктів господарювання, майнової основи господарювання, господарських зобов'язань, банкрутства, зовнішньоекономічної діяльності, відповідальності за правопорушення у сфері господарювання?

- а) Бюджетний кодекс України;
- б) Господарсько-процесуальний кодекс України;
- в) Господарський кодекс України;
- г) Господарсько-бюджетний кодекс України.

13 На підставі якого документу, як правило, діє підприємство?

- а) Господарського кодексу;
- б) статуту підприємства;
- в) рішення про реєстрацію;
- г) рішення наглядової ради.

14 За формами власності підприємства поділяються на:

- а) приватні, колективні;
- б) комунальні, державні, на змішаній формі власності;
- в) унітарні, корпоративні, іноземні;
- г) усі перераховані у пунктах а), б).

15 За способом створення і формування статутного фонду підприємства поділяються на:

- а) унітарні, корпоративні;
- б) малі, середні, великі;
- в) приватні, колективні;
- г) комунальні, державні.

16 До якої категорії підприємств належать підприємства, на яких середня облікова чисельність працівників становить 50 осіб, а обсяг валового прибутку не перевищує 500 тисяч євро?

- а) унітарні підприємства;
- б) середні підприємства;
- в) малі підприємства;
- г) корпоративні підприємства.

17 До якої категорії підприємств належать підприємства, на яких середня облікова чисельність працівників становить більше 1000 осіб, а обсяг валового прибутку перевищує 5 мільйонів євро?

- а) унітарні підприємства;
- б) середні підприємства;
- в) великі підприємства;
- г) корпоративні підприємства.

18 Якого поняття стосується таке визначення: «Це підприємство, в уставному фонді якого іноземна інвестиція складає сто відсотків»?

- а) інвестиційне підприємство;
- б) унітарне підприємство;
- в) іноземне підприємство;
- г) корпоративне підприємство.

19 Підприємством з іноземними інвестиціями визнається таке, в якому частка іноземних інвестицій становить не менше:

- а) 10 %;
- б) 20 %;
- в) 40 %;
- г) 50 %.

20 Якого поняття стосується таке визначення: «Товариство, яке має уставний фонд, поділений на визначену кількість акцій однакової номінальної вартості, і несе відповідальність за обов'язками тільки майном товариства»?

- а) товариство з обмеженою відповідальністю;
- б) акціонерне товариство;
- в) повне товариство;
- г) командитне товариство.

21 Якого поняття стосується таке визначення: «Товариство, яке має уставний фонд, поділений на частки, розмір яких визначається уставними документами, і несе відповідальність за своїми обов'язками тільки своїм майном. Учасники товариства несуть відповідальність у межах своїх внесків»?

- а) товариство з додатковою відповідальністю;
- б) товариство з обмеженою відповідальністю;
- в) повне товариство;
- г) командитне товариство.

22 Якого поняття стосується таке визначення: «Товариство, уставний фонд якого поділений на частки у визначених уставними документами розмірах і яке несе відповідальність за своїми обов'язками власним майном. Члени цього товариства відповідають за його обов'язками своїми вкладами в уставний фонд, а якщо цієї суми недостатньо, додатковим майном, яке належить їм, в однаковому для всіх членів кратному розмірі залежно від вкладу кожного з учасників»?

- а) товариство з додатковою відповідальністю;
- б) товариство з обмеженою відповідальністю;
- в) повне товариство;
- г) командитне товариство.

23 Якого поняття стосується таке визначення: «Товариство, всі учасники якого відповідно до укладеної між ними угоди займаються спільною підприємницькою діяльністю і несуть додаткову солідарну відповідальність за обов'язками товариства всім своїм майном»?

- а) товариство з додатковою відповідальністю;
- б) товариство з обмеженою відповідальністю;
- в) повне товариство;
- г) командитне товариство.

24 Якого поняття стосується таке визначення: «Товариство, в якому один або кілька його членів здійснюють від імені товариства підприємницьку діяльність і несуть за його обов'язками додаткову солідарну відповідальність усім своїм майном, а інші учасники беруть участь у діяльності товариства лише своїми вкладами»?

- а) товариство з додатковою відповідальністю;
- б) товариство з обмеженою відповідальністю;
- в) повне товариство;
- г) командитне товариство.

25 Який документ видається місцевими органами влади, що засвідчує право підприємця займатися підприємництвом?

- а) акт реєстрації;
- б) свідоцтво про реєстрацію;
- в) свідоцтво про порушення підприємницького провадження;
- г) патент.

26 Якого поняття стосується таке визначення: «Це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, яка здійснюється суб'єктами господарювання з метою досягнення економічних і соціальних результатів і отримання прибутку»?

- а) господарська діяльність;
- б) підприємництво;
- в) економічна діяльність;
- г) господарювання.

27 За суб'єктивним складом господарські договори поділяються на:

- а) двосторонні та багатосторонні;
- б) формальні, реальні, консенсуальні;
- в) попередні, основні, генеральні, поточні;
- г) договори приєднання, зміст яких визначається під час їхнього укладання.

28 До загальних функцій договору належать:

- а) ініціативна, програмно-координаційна;
- б) інформаційна, гарантійна;
- в) правозахисна;
- г) усе перераховане вище.

29 Якого поняття стосується таке визначення: «Це комплексний правовий інститут, який має свій особливий предмет регулювання — господарські правопорушення»?

- а) відповідальність у господарському праві;
- б) відповідальність у адміністративному праві;
- в) господарське правопорушення;
- г) правовий інститут.

30 Якого поняття стосується таке визначення: «Договір, за яким одна сторона — постачальник зобов'язується передати (поставити) в обумовлені строки іншій стороні — покупцю товар і сплатити за нього визначену грошову суму»?

- а) господарський договір купівлі-продажу;
- б) господарський договір поставки;
- в) господарський договір міни;
- г) господарський договір енергозбереження.

Список літератури

Нормативно-правові акти

1 Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2 Закон України "Про внесення змін до Конституції України" від 8 грудня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України.-2005. – № 2. – Ст. 44.

3 Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1971. – Додаток до № 50. – Ст. 375.

4 Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – Додаток до № 51. – Ст. 1122.

5 Закон України "Про власність" від 7 лютого 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 20. – Ст. 249.

6 Закон України "Про арбітражний суд" від 4 червня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 36. – Ст. 469.

7 Закон України "Про Всеукраїнський та місцеві референдуми" від 3 липня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 33. – Ст. 443.

8 Закон України "Про Президента України" від 5 липня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 33. – Ст. 446.

9 Закон України "Про прокуратуру" від 5 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 793.

10 Закон України "Про міліцію" від 20 грудня 1990 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 4. – Ст. 21.

11 Закон України "Про службу безпеки України" від 25 березня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 27. – Ст. 382.

12 Закон України "Про статус суддів" від 15 грудня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 8. – Ст. 56.

13 Закон України "Про адвокатуру" від 19 грудня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 9. – Ст. 62.

14 Закон України "Про колективні договори і угоди" від 1 липня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 36. – Ст. 361.

15 Закон України "Про нотаріат" від 2 вересня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 39. – Ст. 383.

16 Закон України "Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів" від 23 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 11. – Ст. 50.

17 Закон України "Про органи реєстрації актів громадянського стану" від 24 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 14. – Ст. 78.

18 Закон України "Про державну податкову службу в Україні" від 24 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 15. – Ст. 84.

19 Закон України "Про Конституційний Суд України" від 16 жовтня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 49. – Ст. 272.

20 Закон України "Про відпустки" від 15 листопада 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 2. – Ст. 4.

21 Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.

22 Закон України "Про Уповноваженого Верховної Ради з прав людини" від 22 грудня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 20. – Ст. 99.

23 Закон України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)" від 3 березня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 34. – Ст. 227.

24 Закон України "Про державну виконавчу службу" від 24 березня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 36-37. – Ст. 243.

25 Закон України "Про вибори Президента України" від 5 березня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 14. – Ст. 81.

26 Закон України "Про місцеві державні адміністрації" від 9 квітня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20-21. – Ст. 190.

27 Закон України "Про громадянство України" від 18 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 4. – Ст. 65.

28 Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.

29 Закон України "Про органи самоорганізації населення" від 11 липня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 48. – Ст. 254.

30 Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21-22. – Ст. 135.

31 Закон України "Про судоустрій України" від 7 лютого 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 27-28. – Ст. 180.

32 Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.

Спеціальна література

33 Авер'янов В.Б. Органи виконавчої влади в Україні. – К.: Ін Юре, 1997.

34 Административное право Украины: Учебник / Под. общ. ред. С.В. Кивалова. – Х.: Одиссей, 2004. – 880 с.

35 Александров Ю.В., Клименко В.А. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник. – К.: МАУП, 2004. – 326 с.

36 Андрусак Т. Теорія держави і права. – Львів, 1997.

37 Балакірєва С.Р. Конституційне право України: Навч. посібник. – К., 2003. – 210 с.

38 Беленчук І.А. Адміністративне право України: Навч. посібник. – К., А.С.К., 2004. – 176 с.

39 Бессмертный А.К. Судебные и правоохранительные органы. – Харьков: Консум, 2002.

40 Біленчук П.Д., Кравченко В.В., Підмогильний М.В. Місцеве самоврядування. Муніципальне право. – К., 2000.

41 Біла Л.Р., Картузова І.О. Організація державної служби в Україні: Навч.-метод. посібник. – Одеса: Юридична література, 2000.

42 Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – К.: Вікар, 2003.

43 Битяк Ю.П. Адміністративне право. – Харів: Консум, 2000.

44 Бондарев Є.М., Бугай В.В. та ін. Цивільне та сімейне право України: Навч. посібник / За ред. В.В. Васильченка. – Донецьк, 2003.

45 Васильев А.С. Административное право Украины (общая часть): Учебное пособие. – Харьков: Консум, 2001. – 280 с.

46 Венедиктов В.С. Трудове право України: Конспект лекцій. – Харків: Консум, 1998. – 140 с.

47 Голованець В.Ф. Конституційне право України: Конспект лекцій. – К., 2000. – 216 с.

48 Голосніченко І.П. Адміністративне право України (основні категорії і поняття). – К., 1998.

49 Голосніченко І.П. Адміністративне право в Україні. – К., 1998.

50 Грошевий Ю.М., Марочкін І.Є. Органи судової влади в Україні. – К.: Ін Юре, 1997. – 20 с.

51 Державне управління в Україні: Навчальний посібник / За заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К., 1999.

52 Забарний Г.Г., Калюжний Р.А., Терещук О.В., Шкарупа В.К. Адміністративне право України. – К., 2001.

- 53 Загальна теорія держави і права. / За ред. В.В. Копейчикова. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 312 с.
- 54 Зобов'язальне право. Теорія і практика: Навч. посібник / За ред. О. В. Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 910 с.
- 55 Калітенко О.М., Харитонов Е.О. Цивільне та сімейне право України: Підручник. – Харків: Одиссей, 2004. – 640 с.
- 56 Карлицький С.М. Трудове право України: Навч. посібник. – К.: Прецедент, 2004. – 216 с.
- 57 Карпенко Д.О. Трудове право України: Курс лекцій. – К.: МАУП, 1999. – 192 с.
- 58 Кельман М.С., Мурашин О.Г. Загальна теорія права: Підручник. – К.: Кондор, 2002. – 353 с.
- 59 Кириченко В.М. Правознавство: Курс лекцій. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2006. – 247 с.
- 60 Коваль Л.В. Адміністративне право України: Курс лекцій. – К.: Вентурі, 1998. – 208 с.
- 61 Колпаков В.К., Кузьменко О.В. Адміністративне право України: Підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 544 с.
- 62 Конституційне право України: Підручник / За ред. В.Ф. Погорілка. – 3-тє вид. – К.: Наукова думка, 2002.
- 63 Конституційне право України / За ред. В.Я. Тація, В.Ф. Погорілка, Ю.М. Тодики. – К.; 1999.
- 64 Конституційне право України: Підручник / За ред. Ю.М. Тодика, В.С. Журавського. – К., 2002. – 544 с.
- 65 Костюченко О.А. Основи конституційного права України: Конспект лекцій. – К., 1999. – 56 с.
- 66 Костюченко О.А. Конституційне право України: Навч.-метод. посібник. – К., 2001. – 116 с.
- 67 Котюк В.О. Основи держави і права: Навч. посібник. – Вид. 3-тє, допов. і переробл. – К.: Вентурі, 2001. – 432 с.
- 68 Котюк В.О. Теорія права: Курс лекцій – К., 1996. – 208 с.

69 Кравченко В.В. Конституційне право України. – К.: Атіка, 2000. – 317 с.

70 Кравченко В.В., Савчук О.П. Правознавство: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2005. – 560 с.

71 Кравчук К.Г. Опорні конспекти з основ права: Курс лекцій: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2005. – 312 с.

72 Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / За ред. В.А. Клименка, М.І. Мельника. – К.: Правові джерела, 2002.

73 Кримінальне право України: Навч. посібник / С.Г. Волкотруб, О.М. Омельчук, В.М. Ярін та ін. – К.: Наукова думка; Прецедент, 2004. – 297 с.

74 Кримінальне право України: Загальна та Особлива частина: Навч. посібник / В.О. Кузнецов, М.П. Стрельбицький, В.К. Гіжевський. – К.: Істина, 2005. – 380 с.

75 Логвінова М., Кафарський В. Основи правознавства: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005 – 568 с.

76 Марчук В.М., Ніколаєва Л.В. Основні поняття та категорії права: Навч. посібник. – К.: Істина, 2001. – 144 с.

77 Марчук В.М., Ніколаєва Л.В. Нариси з теорії права: Навч. посібник. – К.: Істина, 2004. – 309 с.

78 Марочкін І.Є. та ін. Організація судових і правоохоронних органів: Навч. посібник – Харків; 2000. – 270 с.

79 Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник. – К.: А. С. К., 2001. – 352 с.

80 Мельник М.І., Хавронюк М.І. Суд та інші правоохоронні органи. Правоохоронна діяльність: закони і коментарі: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2000. – 512 с.

81 Мельник М.І., Хавронюк М.І. Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2002.

82 Молдован В.В., Молдован А.В. Судустрій України. – К.; 2000.

83 Молдован В.В. Правоохоронні органи. Курс лекцій. – К.: Юмана, 1998. – 160 с.

84 Олійник А.Ю. та ін. Теорія держави і права: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 176 с.

85 Організація судових та правоохоронних органів / І.Є. Марочкін та ін. – Харків: Право, 2000. – 269 с.

86 Основи правознавства України: Навч. посібник. – 4-те вид. допов. і переробл. / С.В. Ківалов, П.П. Музиченко, Н.М. Крестовська, А.Ф. Крижанівський – Харків: Одиссей, 2004. – 368 с.

87 Основи правознавства: Навч. посібник / За заг. ред. П.І. Гнатенко. – К.: Юридична книга, 2004. – 320 с.

88 Основи правознавства: Навч. посібник / Під заг. ред. В.П. Пастухова. – К.: Алерта, 2005. – 377 с.

89 Основи конституційного права України: Підручник / За ред. В.В. Копейчикова. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 287 с.

90 Погребной И. М. Теория права: Учеб. пособие. – 3-е изд., испр. и доп. – Харьков; 2003. – 128 с.

91 Правознавство: Підручник / За ред. В. В. Копейчикова. – 7-ме вид., стер. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 736 с.

92 Правознавство: Навч. посібник / За заг. ред. П.В. Мельника. – Ірпінь, 2003. – 409 с.

93 Прокопенко В.І. Трудове право України: Підручник. – 3-тє вид., переробл. та допов. – Харків: Консум, 2002. – 528 с.

94 Рабинович П.М. Основи загальної теорії права та держави: Навч. посібник. – Вид. 5-те, зі змінами. – К.: Атіка, 2001. – 176 с.

95 Савченко А.В. Сучасне кримінальне право України: Курс лекцій / А.В. Савченко, В.В. Кузнецов, О.Ф. Штанько. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2005. – 640 с.

96 Святоцький Д.О., Михеєнко М.М. Адвокатура України: Навч. посібник. – К.: Ін Юре, 1997. – 224 с.

97 Семерак О.С., Керецман В.Ю., Палінчак Н.М. Основи конституційного права України. – Ужгород, 2000.

98 Семерак О.С. Судові і правоохоронні органи України: Навч. - метод. посібник. – Ужгород, 2002.

99 Сімейне право України: Підручник / За ред. В.С. Гопанчука. – К.: Істина, 2002. – 304 с.

100 Сімейне право України: Підручник. / За заг. ред. В.І. Борисової та І.В. Жилінкової. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 264 с.

101 Скакун О.Ф. Теорія держави і права. – Харків: Консум, 2001.

102 Стефанюк В.С. Судова система України та судова реформа. – К.: Юрінком Інтер, 2001.